

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. június 20.

kül

h é t f ő

sk0001 4 230 mtik1002

pershing-2. - sikertelen próba

white sands, új mexikó, 1983. június 20. /upi/afp/ap/ -
sikertelen volt vasárnap a pershing-2 amerikai ballisztikus rakéta
sorrendben 13. repüléspróbája - jelentette be az új mexikó államban
lévő white sands-i rakétakísérleti terep szóvivője.

a szóvivő elmondta, hogy az indítás még rendben volt, de az
egylécsős rakéta visszatérő egysége eltévesztette a kijelölt célt. a
rakéta kevesebb mint 160 kilométert tett meg az új mexikói mcgregor
kísérleti terep és white sands között.

a balsikerű próba kiértékelése napokig eltarthat. a
pershing-2-es rakétáknak a tervek szerint még hét repülési próbája
lesz.

a nukleáris robbanótöltettel felszerelendő középhatótávolságu
rakétákból a nato 1979. decemberi határozata alapján összesen 108-at
akarnak telepíteni az nszk területén.

a rakéták telepítése - a genfben folyó szovjet-amerikai
tárgyalások alakulásától függően - a tervek szerint decemberben
kezdődik.

vi fg

06.17 200683 0989

vl

kül

- 2 -

1983.06.20.

sk0002 4 230 mtik1003

meghalt az enola gay másodpilótája

newport news, virginia, 1983. június 20. /ap/ - szombaton a virginia állambeli newport news egyik kórházában elhunyt alvin lewis nyugállományu repülőőrnagy, annak az amerikai bombázó repülőgépnak a másodpilótája, mely hirosimára ledobta az atombombát. 65 esztendő volt.

Lewis a légierő századosa volt. látta, amint enola gay elnevezésű b-29 bombázójukról aláhulló atombomba 570 méter magasságban felrobban és eltöri a föld felszínéről a japán várost, 70 ezer épület rombadőlését és 80 ezer ember azonnali halálát okozva.

„Istenem, mit tettünk!”, - írta jegyzeteiben Lewis, amikor az alkotói által little boy-nak /kisfiúnak/ elkeresztelt bomba elpusztította hirosimát.

Lewis később szószólója lett a nukleáris fegyverzet csökkentésének és fejlesztésük befagyasztásának.

vi fg

06.25 200683 0854

.-.

sk0003 4 230 mtik1005

papandreu - amerikai támaszpontok

athén, 1983. június 20. /mti-afp/ap/ - „görögország türelmének is vannak határai és amennyiben az egyesült államok nem lép előre a támaszpont-kérdés megoldásában, akkor görögország egyoldalú lépéseket fog tenni”, - mondotta a stuttgarti közös piaci csúcsertekezletről hazatérő andreasz papandreu görög miniszterelnök vasárnap athénban.

hirügynökségek megjegyzik, hogy papandreu a támaszpontvita során most helyezett kilátásba először „egyoldalú lépéseket”, amely alatt minden bizonnyal az amerikai támaszpontok bezárását érti.

a görög miniszterelnök vasárnap emlékeztette washingtont görögország három alapvető feltételére a támaszpontokkal kapcsolatban: a megállapodásnak tartalmaznia kell lejáratí határidőt - azaz a támaszpontok bezárásának időpontját; az egyesült államoknak

le

kül

- 3 -

1983.06.20.

kötelezettséget kell vállalnia, hogy fenntartja az erőegyensúlyt a térségben - azaz washington katonailag nem részesíti túlzott előnyben törökországot; és végül a görög területeken lévő amerikai támaszpontok tevékenysége felett görögországnak kell gyakorolnia az ellenőrzést - szuverenitásával összhangban.

az athénban folyó görög-amerikai tárgyalások pénteken szakadtak meg és reginald bartholomew, az amerikai küldöttség vezetője hazatért washingtonba, magával vive a támaszpont-kérdéssel kapcsolatos legutóbbi görög átfogó javaslatokat.

papandreu miniszterelnök kormánya programjában szerepel - határidő nélkül - a görögországban lévő amerikai támaszpontok felszámolása. ennek megvalósítása csak fokozatosan lehetséges.

fg

06.48 200683 1588

.-.

sk0004 4 230 mtik1006

chile - belpolitika

havanna, 1983. június 20. /mti/ - tömeges munkáselbocsátással és a rézbányák katonai ellenőrzés alá helyezésével próbál urrá lenni a chilei diktatura a kormány politikája elleni tiltakozásokon. a hét végéig több mint 3 ezer rézbányászt és mintegy 30 szakszervezeti vezetőt bocsátottak el, az ország legnagyobb rézbányáit pedig megszállta a hadsereg.

a betiltott chilei szakszervezetek egy hónap leforgása alatt két országos tiltakozó napot szerveztek. a tiltakozó napokat követő megtorlások miatt pedig a hét második felében az ország négy legnagyobb rézbányája közül háromban leállt a munka. a negyedik bánya dolgozói hétfőn csatlakoznak a sztrájkhoz.

a chilei belügyminiszter, enrique montero tábornok szigorú sajtócenzurát rendelt el a kormány elleni tiltakozásokkal kapcsolatban. a lapok, a rádióállomások és a tévétársaságok nem tudósíthatnak mást a rézbányászok sztrájkjáról, csak a hivatalos közleményeket.

a június 14-én tartott tiltakozó napról csak mint a „közrend megbontásáról”, lehet írni. ugyanakkor még a kormányt hagyományosan támogató jobboldali sajtó is kénytelen elismerni, hogy a pinochet-rendszer fennállásának legsúlyosabb válságát éli.

le

santiagoban hétfőtől megerősítették a biztonsági intézkedéseket. a járműveket, közlekedési eszközöket az éjszakai órákban nem lehet használni.

gó fg
06.58 200683 1372

--

sk0005 4 230 mtik1007

közös piac - britek

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

london, 1983. június 20. /mti/ - a 450 millió font, amelyet a közös piac stuttgarti csúcstervezte visszatérítés formájában nagy-britanniának megszavazott, londoni vélemények szerint alig kevesebb annál, amire margaret thatcher miniszterelnök reális körülmények között törekedhetett.

bár egyes brit források a „méltányosság felső határát”, 800 millió font körüli összegben jelölték meg, ez eleve kivihetetlennek és képtelennek tűnt; valószínűtlen, hogy a thatcher-kormány erre alapozta volna számításait.

ilyen körülmények között a kormányfőnek oka volt rá, hogy a „vereséget”, sugalmazó véleményeket elvesse. „jó hétfégi munka volt nagy-britanniának és az egész közösségnek”, - mondotta margaret thatcher. nyilatkozatát azzal egészítette ki, hogy „tartott tőle, stuttgartban a partnerek semmit sem fognak neki felajánlani,,.

a kézpénzosekkel kívül jelentékeny eredmény volt a konzervatív miniszterelnöknek az is, hogy a közöspiáci partnerek a visszatérítést nem kapcsolták - nem tudták egybekapcsolni - a költségvetés forrásainak bővítésével.

a brit kormány elvben azonban hozzájárult a közös pénzpolitika hosszútávú reformjának előkészítéséhez. ami a mezőgazdasági kiadások csökkentését illeti - ezt szívesen tette. ami a másik következményt, a bevételek növelését illeti, bizonyosan nem.

a lényeg azonban az, hogy a 450 millió font ellenében nagy-britannia semmilyen konkrét kötelezettséget nem vállalt.

ae/hi fg

07.04 200683 1536

--

sk0006 4 230 mtik1008

challenger

houston, kennedy űrközpont /florida/, 1983. június 20. /reuter/upi/ - a palapa b indonéz műhold pályára állításával immár teljesítette 250 millió dolláros költségű útjának legfontosabb feladatait a challenger amerikai űrrepülőgép.

vasárnap délután, a 18. földkörüli fordulat során az erre a célra tervezett szerkezet útjára bocsátotta a rakodótérből a műholdat. a háromszáz kilométer magasságban keringő challengertől biztos távolságban a palapa b beindította saját rakétáit, és megkezdte pályájának megközelítését. a műhold néhány napon belül foglalja el végleges helyét, amely 35 ezer kilométerre lesz a föld felszínétől. a távközlési hold neve - palapa - egy indonéz szóból ered, amely egységet jelent. a műhold a 13 ezer indonéz sziget közötti jobb telefonösszeköttést segíti majd.

szombaton a challenger már egy kanadai távközlési műholdat is pályára állított. a két műhold elhelyezésének egyik felelős szakembere sally ride, az első amerikai űrhajós nő volt.

a pénteki leszállásig hátralévő napokban az űrrepülőgép berendezéseinek - főleg az űrben repülő testek befogására szolgáló fogókarnak - a kipróbálása a fő feladat. ezen kívül orvosi megfigyeléseket és tudományos kísérleteket végeznek. megvizsgálják egy gyógyszergyártó készüléket is, amely a tervezői szerint pár éves fejlesztéssel alkalmassá válhat különleges hormonok űrbéli termelésére.

a challenger hatnapos útja végén a kennedy űrközpont floridai űrrepülőterén fog leszállni, amelyet először használnak majd erre a célra.

ta sg fg

07.09 200683 1556

Al

--

sk0007 4 230 mtik1009

kohl látogatás - szovjet bejelentés

moszkva, 1983. június 20./mti/ - helmuth kohl, a német szövetségi köztársaság kancellárja és hans-dietrich genscher alkancellár, külügyminiszter július elején a szovjetunióba látogat - jelentették be hétfőn hivatalosan moszkvában.

kr/hi már

07.19 200683 0297

--

sk0008 4 230 mtik1010

iglesias - nyilatkozat

havanna, 1983. június 20./mti/ - ha spanyolország szocialista kormánya betartja ígéretét s népszavazást rendez az ország nato-tagságáról, akkor a spanyolok döntő többsége az atlanti tömbből való kilépés mellett fog szavazni - jelentette ki vasárnap havannában gerardo iglesias, a spanyol kommunista párt főtitkára.

a spanyol kommunista vezető fidel castro, a kubai kommunista párt első titkára meghívására tett látogatást a szigetországban. hazautazása előtt nyilatkozatot adott a spanyol belpolitika legfontosabb kérdéseiről.

a spanyol nép döntő többsége ellenzi a spanyol-amerikai katonai szerződést is - mondta gerardo iglesias. amíg ez a szerződés életben van, nem lehet azt mondani, hogy spanyolország nem vesz részt a nato katonai programjában.

a spanyol kommunista párt tavaly októberi választási vereségét elemelve iglesias kiemelte, hogy a szocialista párt jobban tudta megfogalmazni a lakosság változás iránti igényét, mint a kommunisták. ugyanakkor látni kell, hogy a választások első számú vesztese a jobboldal volt - tette hozzá. a spanyol kommunista párt tanult a választási vereségből, megtette a kellő lépéseket, s ennek eredményeként a legutóbbi közvéleményeségi választásokon visszaszerezte szavazótáborának jó részét.

go/hi már

07.22 200683 1305

--

sk0009 4 230 mtik1011

camorra

róma, 1983. június 20./mti/ - az olasz rendőrség vasárnap is egész nap folytatta szombatra virradóra megkezdett „hadműveletét”, a szervezett bűnözés, a camorra felszámolására.

az egész országra kiterjedő letartóztatási hullámot a római televízió vasárnap esti adásában úgy jellemezte, hogy a hét vége óta napolyban található európa legzsúfoltabb börtöne.

a kiadott 519 letartóztatási parancs nyomán 480 személyt vettek őrizetbe. és bár a vasárnapi sajtótájékoztatón egyértelmű sikerről számolt be az offenzívát napolyból irányító vizsgálóbíró, az eredményt mégis beárnyékolja, hogy a készülő titkos akció terve valahogy kiszivárgott, s így néhány „nagy hal”, kicsuszott a hálóból. köztük van például a szociáldemokrata párt szenátusi képviselői helyére pályázó salvatore la marca, aki állítólag svájcba szökött.

a kihallgatások kedden kezdődnek, s várható, hogy ezuttal nem csupán a kábítószerekkereskedelemre és az alvilág „klasszikus”, bűncselekményeire derülhet fény, hanem a camorra politikai szerepére is.

az olasz sajtó tudni véli, hogy a bünszövetkezetnek kapcsolata volt licio gelli árnyékhatalmi szervezetével, a p-2-es páhollyal, összeköttetésben volt a vörös brigádokkal és kiépített földalatti szervezete politikai befolyással is rendelkezett. egyebek között ismeretes, hogy ciro cirillo kereszténydemokrata politikusnak a vörös brigádok fogságából való kiszabadítását a camorra révén érte el a kdp. /cirillót 1981 tavaszán rabolták el és 88 napos fogság után, közel másfél milliárd lira ellenében bocsátották szabadon/. ezért nem véletlen, hogy a camorra bevonult a választási propagandába is.

kir/hi már

07.36 200683 1675

ll

--

sk0010 4 230 mtik1012

ghana - puccskisérlet

accra, 1983. június 20. /mti-upi/reuter/ - vasárnap sikertelen puccskisérlet történt ghanában. a ghanai kormánycsapatok hamar helyreállították a nyugalmat, lezárták az országhatárokat, ellenőrzésük alá vették a stratégiai fontos pontokat és megadásra szólították fel a lázadókat - közölte a puccskisérletet követően rádiónyilatkozatában jerry rawlings ghanai államfő.

jerry rawlings - aki maga is katonai államcsinnyel jutott hatalomra - elmondta, hogy a puccskisérlettel kapcsolatban néhány személyt letartóztattak. több ember meghalt. a kormányhű csapatok ellenőrzik az ország összes laktanyáját - mondotta. a lázadásban csupán néhány katona vett részt, zürzavart akartak kelteni - hangsúlyozta a ghanai államfő és hozzátette, hogy a puccskisérlet nem fenyegette komolyan kormányát.

a puccskisérlet körülményei és a részletek csak homályosan ismertek.

magukat „forradalmi harcosoknak”, nevező zendülők egy csoportja mintegy két órán keresztül ellenőrzése alatt tartotta a hivatalos rádióállomást és a kormány lemondását követelő felhívást tett közzé. hírügynökségi jelentések szerint vasárnap lövöldözések voltak a főváros utcáin.

a 13 millió lakosu afrikai állam élén 1981. decembere óta áll a jerry rawlings volt repülőszázados vezette kormányzótanács. rawlings kormányát most negyedszer akarták államcsinnyel megdönteni.

a nyugat-afrikai ország komoly gazdasági nehézségekkel - elsősorban élelmiszerhiánnyal - küzd. a helyzetet súlyosbitotta, hogy négy hónappal ezelőtt nigériából hazatoloncoltak körülbelül egymillió ghanai vendégmunkást.

jerry rawlings százados először 1979-ben vette át a hatalmat, de hamarosan polgári kormánynak adta át vezetést. a ghanai államfő másfél évvel ezelőtt, amikor ismét az ország élére állt, a gazdasági helyzet javítását ígerte, és harcot hirdetett a korrupció ellen.

kzs sg fg

07.39 200683 1905

ll

--

sk0011 4 230 mtik1013

izraeli orvossztrájk

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. június 20. /mti/ - az izraeli kormány vasárnap zaklatott légkörű ülésen tárgyalta meg az állami alkalmazásban álló orvosok csaknem negyedéve tartó sztrájkjának legújabb fejleményét: a kórházról-kórházra terjedő éhségstrájkot. menahem begin miniszterelnök felszólította joram aridor pénzügyminisztert és eliezer sosztak egészségügyi minisztert arra, hogy találjanak sürgősen megoldást, mert a gyógyászati intézmények máris az elképzelhető legkisebb kapacitással működnek a legtöbb helyütt.

a nyolcezeröttszáz - közalkalmazottnak számító - illetményjavítást és a munkakörülmények rendezését követelő doktor a munkalassítástól a tulbuzgósági sztrájkig már egy sor fegyvert bevetett. öt nappal ezelőtt beerseba sivatagi város közkórházában az orvosok újabb kényszerítő eszközzel próbálkoztak: először száz orvos, majd még kétszáz állt éhségstrájkba. az éhségstrájk-mozgalom vasárnapra már tizenöt izraeli közkórházra terjedt ki. ezer orvos koplal, csak vizet iszik. minthogy legtöbbjük állapota napok alatt leromlott, képtelenek ellátni a betegeket.

az izraeli orvosok azt követelik, hogy fizetésüket a többi közalkalmazotéhoz igazítsák és száz százalékkal emeljék fizetésüket. a kormányzat egy kollektív szerződésre hivatkozva csak huszonkét százalékos fizetésemelésre hajlandó - de szerződést az orvosi kamara képviselői nem írták alá.

a sztrájk a lakosság körében jelentős nyugtalanságot kelt. a sajtó úgy vélekedik, hogy az orvosok méltatlan módon járnak el, tettük hivatásukkal összeegyeztethetetlen, bár sérelmeik valóságok.

pk/th fg
07.47 200683 1655

ll

--

sk0012 4 230 mtik1014

begin amerikai utjáról

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. június 20./mti/ - az izraeli kormány vasárnap tartott ülésén menahem begin miniszterelnök közölte, hogy reagan elnök július 27-re hívta meg washingtonba, s meghívását elfogadta. a látogatás híre már korábban ismert volt, időpontját most jelentették be.

kormánykörökre hivatkozva a jeruzsálemi rádió jelentése szerint begin a dél-libanont megszálló izraeli erők esetleges átcsoportosításáról fog tanácskozni reagannel. begin kijelentette, hogy amíg az amerikai elnökkel ezt nem tisztázza, addig az izraeli csapatokat nem vonják hátra új állásokba.

jichak samir külügyminiszter arról tájékoztatta a minisztertanácsot, hogy néhány napon belül amerikai megbízott érkezik a közel-keletre. a küldött kapcsolatot akar létesíteni a szíriai vezetőkkel, rávenni őket arra, hogy kivonják a szíriai csapatokat közép- és észak-libanon területéről.

az izraeli kormány azt szeretné, ha hadosztályai nagyobb biztonságban lennének, mint most a közép-libanoni térségben, különösen a polgárháború dulta suf-hegység körzetében. izrael azonban nem hagyja el libanon területét mindaddig, amíg a szíriai csapatok nem távoznak, szíria pedig elutasítja az izraeli-libanoni paktumot.

időközben az al-ahram című kairói napilap, a kormányzat félhivatalos orgánuma, szokatlan támadást intézett a szíriai kormány ellen. bár az utóbbi hetekben az egyiptomi sajtó - érezhetően központi utasításra - tartózkodott más arab országok bírálatától, az al-ahram vasárnap megkérdőjelezte szíriának a libanoni csapatkivonással kapcsolatos indítékait, s azt állította, hogy szíria félti libanoni befolyását.

egy másik egyiptomi diplomáciai fejlemény az, hogy kamal hasszan ali miniszterelnök-helyettes és külügyminiszter vasárnap felszólította a palesztin mozgalmat: őrizze meg egységét.

pk/hi már

07.47 200683 1889

-.-

sk0013 4 230 mtik1015

indiai zavargások

uj-delhi, 1983. június 20. /ap/reuter/ - ismét összecsapások voltak vasárnap az észak-indiai pandzsáb államban. a mohamedán és a hindu lakosság összetűzései során egy személy életét vesztette. a zavargások miatt a hatóságok meghatározatlan időre szóló kijárási tilalmat léptettek életbe.

az indiai fővárostól 140 kilométerre északnyugatra lévő malerkotla az egyetlen város pandzsáb államban, ahol a lakosság többsége mohamedán, a többi szikh és hindu. jelentések szerint a zavargásokban a szikhiek a mohamedánokat támogatták.

india 12 milliós szikh lakossága körében - tulnyomó többségük pandzsáb államban él - 10 hónappal ezelőtt a siromani akali dal szikh nacionalista párt vezetésével mozgalom indult önálló szikh állam megteremtésére, khalisztán néven.

indira gandhi indiai miniszterelnök vasárnap kijelentette, hogy a szikh szeparatista mozgalmat az egyesült államok támogatja. a nyilatkozat válasz volt arra a washingtoni döntésre, amely engedélyezi, hogy giani adzmer szingh, a siromani akali dal párt főtitkára az egyesült államokba utazzon. az indiai kormány ellenzi szingh látogatását. indira gandhi nyilatkozatára george shultz amerikai külügyminiszter közelgő indiai látogatása előtt került sor.

az indiai miniszterelnök véleménye szerint a szikh mozgalomnak az országon belül nincs támasza, és hozzátette: bizonyos erők érdekeltek abban, hogy aláássák india stabilitását.

kzs sg fg

08.12 200683 1470

ul

-.-

sk0014 4 230 mtik1016

spanyol-usa /1.rész/

király ferenc, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1983. június 20. /mti/ - alig két hét elteltével, hétfőn délután, ismét átrepül az óceánt a spanyol légierő dc-18-as elnöki különgépe. felipe gonzález miniszterelnököt viszi háromnapos, hivatalos amerikai látogatásra. a történelem során ezuttal először látogat az egyesült államokba szocialista párti spanyol kormányfő.

madridban megkülönböztetett érdeklődés előzi meg az utazást, a csúcstalálkozó várható eredményeit. a hivatalos nyilatkozatokból és a sajtókommentárokból kirajzolódik: a tárgyalófelek igyekeznek majd tompítani eltérő véleményüket, a két kormány politikájában meglévő nézetkülönbségeket.

a hangsúlyt a kétoldalú gazdasági, kereskedelmi kapcsolatokra helyezik. alapvetően azért, mert a spanyol-amerikai kereskedelmi forgalom mérlege rendkívül hátrányos a madridi kormányra: hárommilliárd dollár deficitet mutat. a protekcionista amerikai törvények akadályozzák a spanyol áruk bejutását az usa belső piacára.

gonzález politikai uticsomagjában, washingtoni szemszögből „kellemes ajándékok, is található. a spanyol-amerikai katonai szerződés csaknem problémamentes ratifikálása, a 72 amerikai vadászbombázó megvásárlása, a nato ügyében beigéret népszavazás elodázása a vendéglátók „szájze, szerint történt. ennek ellenére mégis a nato-téma az, amely - az el pais megfogalmazása szerint - beárnyékolja a szivélyesnek minősített kapcsolatokat.

a madridi lapok emlékeztetnek arra, hogy gonzalez 1980 őszén, mint az ellenzék vezére amerikai útja során erélyesen tiltakozott spanyolország - akkor még várható - nato-tagsága ellen. mostani vélemény-nyilvánításakor pedig nem hagyhatja figyelmen kívül az országában felerősödött békemozgalom követeléseit: lépjenek ki az atlanti szövetségből. a diario-16 megfogalmazása szerint „tul közeli még a nato-vasárnap figyelemztetése /több mint százezer ember tüntetése/ ahhoz, hogy gonzález erről elfelejtkezzen washingtonban. „ az sem elhanyagolható tény, hogy a hatalmon lévő spanyol szocialista munkáspárt vezetőségén belül is egyre megosztóbb téma a nato./folylt/

ky/hi már

08.19 200683 2151

--

sk0015 4 230 mtik1017

franciaország - új-zéland

wellington, új-zéland, 1983. június 20. /reuter/ - franciaország hozzájárult ahhoz, hogy több csendes-óceáni ország tudományos szakembereinek egy csoportja megtekintse a tahiti melletti mururoa korallzátonyon lévő nukleáris kísérleti telepét - jelentette be hétfőn wellingtonban robert muldoon új-zélandi miniszterelnök. a látogatásra „a lehető legkorábbi időpontban,„ sor kerül.

új-zéland ezt a döntést a francia kormány álláspontjának jelentős változásaként értékeli - tette hozzá muldoon. „azt hiszem, ez jelzi a francia kormány óhaját, hogy szivélyesebb kapcsolatokat alakítson ki a dél-csendes óceáni térség országaival az atomkísérletek kérdésében,„.

az új-zélandi kormányfőt régis debray, mitterrand elnök tanácsadója értesítette a francia döntésről. debray, aki körutazást tesz a csendes-óceán déli térségében lévő államokban, jelenleg a francia atomkísérletek ellen hevesen tiltakozó új-zélandon tartózkodik.

debray elmondta a sajtó képviselőinek, hogy a kutatócsoport látogatásának idején nem hajtanak végre kísérletet.

debray vanuatu, nyugat-szamoá, tuvalu és a fidzsi-szigetek képviselőit említette, mint a leendő küldöttség további tagjait.

franciaország a mururoa atollon 1966-ban kezdte el léggöri atomkísérleteit, de a heves nemzetközi tiltakozás nyomására 1975 után csak földalatti kísérleteket végzett. az 54-ik földalatti kísérleti robbantást május 26-án hajtotta végre.

a kísérleti atomrobbantásokat hevesen ellenzi ausztrália és új-zéland is.

vi fg

08.22 200683 1556

ll

--

sk0016 4 230 mtik1018

spanyol - usa /2.rész/

a spanyol miniszterelnöknek - bár utját öthónapos előkészítés előzte meg - lesz néhány kellemetlen órája washingtonban. ez pedig a közép-amerikai válság, megítélése és rendezési módja közötti eltérő álláspontból adódik. gonzalez vagy kifejtí - a hónap elején öt latin-amerikai országban tett látogatása során megerősödött - véleményét, vagy ellenkező esetben számíthat a dél-amerikai országok bizalmának csökkenésére. ez a kapcsolat pedig elsőbbséget élvez a madridi kormány külpolitikájában.

a szocialisták hatalomra kerülése utáni időszak első csúcstalálkozóján nem lesz problémamentes a madridi találkozó jövőjének, a küszöbönálló közös piaci tagság meggyorsításának, s a spanyolok számára oly érzékeny gibraltár ügyének szinkronba hozása sem. egy külügyminisztériumi tisztviselő véleménye szerint, minden téma másodlagossá válik, ha reagannek sikeül gonzalezról kicsikarnia, egy rakétatelepítést támogató nyilatkozatot. állítólag washington kész megcsillantani a dollármilliárdokat annak érdekében, hogy elmondhassa: „a spanyol fenegyerek, is beállt az eurorakéták támogatói közé.

a spanyol kormány igyekszik az amerikai közvélemény előtt kedvező képet festeni politikájáról. alapvető törekvés: megértetni az amerikai átlagpolgárral azt, hogy a szocialista kabinet nem azonos egy kommunista kormánnyal. ezt segítette a kormányfő egyebek között azzal a 23 nyilatkozatával is, amelyeket legutóbbi hetekben amerikai újságíróknak adott.

a tiempo című hetilap legfrissebb száma „jó tanácsok felipének, cimmel vezető politikusok véleményét idézte. manuel fraga, a jobboldal vezére így összegezte mondanivalóját: „gonzalez legalább közelről megismeri a washingtoni politikát. ott nem kérhet ellenszolgáltatás nélkül.,,

ky/hi már

08.33 200683 1792

cl

--

sk0017 4 230 mtik1019

japán-kina

tokió, 1983. június 20. /mti/- a kínai országos népi gyűlés /parlament/ ülészakának állásfoglalásai jó alapot adnak a japán-kínai barátság megszilárdításához - jelentette ki nakaszono jaszuhiro miniszterelnök. a szigetország kormányfője ismét kifejezte óháját, hogy a lehető legkorábban pekingbe látogasson, továbbá készségét a két ország közötti kapcsolatok elmélyítésére. annak a nézetének adott hangot, hogy az ülészak „a stabilitás kezdetét,„ jelenti kínában.

a legnagyobb példányszámu japán napilap, a jomiuri simbun hétfői kommentárjában azt fejtegette: a parlament mostani ülészaka - a kkp tavaly szeptemberi kongresszusával együtt - a mao ce-tung utáni, több, mint hat éven át tartó átmeneti időszak lezárását jelenti. a maói korszak keserű tapasztalatain - mindenekelőtt a kulturális forradalmon - okulva kina el akarja kerülni a hatalom koncentrációját, s annak decentralizálását forszirozza.

a jomiuri simbun úgy vélekedett: várható volt, hogy a központi katonai bizottság elnökévé, ily módon a hadsereg „fő ellenőrévé,„ teng hsziao-pinget választják meg. a lap „paradoxnak,„ nevezte azt, hogy a kkp főtitkára nem rendelkezik befolyással a hadsereg fölött.

pl/hn már

08.43 200683 1230

--

sk0018 4 230 mtik1020

egk - visszhang

stuttgart/london, 1983. június 20. /mti-upi/afp/ - mérsékelt és visszafogott, néhol kiábrándult hangnemben nyilatkoztak a közös piaci tagállamok kormányfői, illetve a közös piaci vezetők a vasárnap befejeződött stuttgarti csúcsertekezletről.

„a csúcstalálkozó jó irányba tett lépés az európai együttműködés felé,„ - jelentette ki helmut kohl az nszk kancellárja, a csúcsertekezlet elnöke vasárnapi televíziós nyilatkozatában. a tanácskozás házigazdája, aki igyekezett sikerként elkönyvelni a találkozót, a részleges sikert és a nyilvánvaló fiaskókat is látva elsősorban az „európai unióról,„ szóló ünnepélyes nyilatkozat aláírását méltatta.

cl

1983.06.20.

a nyilatkozat Kohl véleménye szerint /nyugat-/, „európa politikai küldetését emeli ki,,. Kohl ennek ellenére kénytelen volt elismerni: „mégsincs okunk a túlzott lelkesedésre: nehéz kompromisszum volt,,.

még kevesebb lelkesedéssel szólt a találkozóról Gaston Thorn, az európai közösségek bizottságának elnöke. Thorn kijelentette: „senki sem várt csodákat Stuttgartól, én azonban személy szerint többet vártam egy munkaprogram kidolgozásánál. a tízek tanácskozása során „voltak igen nehéz pillanatok, amikor nagyon közel volt a szakítás,,.

egyetlen pozitívum a brit költségvetési visszatérítés kérdésének időleges rendezése. Thorn utalt azonban arra, hogy mindaddig nem sikerült megoldást találni a közösség hosszú távu pénzügyi problémáira.

Pieter Dankert az európai parlament elnöke hangsúlyozta: „az eredmény nem világos, nem kielégítő, sőt kiábrándító. ahelyett, hogy új politikai irányvonal kidolgozásával, illetve a gazdasági válság leküzdésével foglalkoztunk volna, a visszafizetésekről tárgyaltunk, amely a közösség amúgy is szűkös költségvetését terheli,,.

az egyetlen, aki viszonylag elégedett: Margaret Thatcher brit miniszterelnök. „jó munkát végeztünk a hétvégén Stuttgartban,, - jelentette ki a tanácskozás befejezése után tartott sajtóértekezletén. a brit siker tudatában hozzátette: „nem vagyunk hajlandók a közösség forrásainak növeléséről tárgyalni, csakis abban az esetben, ha csökkentjük például a mezőgazdasági és más kiadásokat, s egyenlőben osztjuk el a pénzügyi terheket a tagállamok között.

tu sg fg

08.54 200683 2246

ll

-.-

1983.06.20.

sk0019 4 230 mtik1021

katolikus választók - berlinguer

Róma, 1983. június 20. /mti/ - az olasz választási kampány utolsó vasárnapján, Enrico Berlinguer a L. unitában vezércikkben fordult a katolikus szavazókhoz. rámutatott: lényeges, hogy a katolikus néprétegek számot vessenek a kereszténydemokrata párt vezetői és elsősorban a főtitkár, Ciriaco De Mita programjával.

Berlinguer hangsúlyozta, hogy a De Mita féle korszerűsítés mögött a gyáriparosok elképzelése húzódik meg. a DC határozottan jobboldali álláspontot képvisel olyan alapvető kérdésekben, mint a munkabérek és a közszolgáltatások ügye.

az okp főtitkára arra is felhívta a figyelmet, hogy az idén jelentősen módosult a kereszténydemokrata párt politikai arculata. „a De Mita-féle új DC távolinak tűnik Aldo Moro és főleg Alcide De Gasperi kereszténydemokrata pártjától,, - állapította meg, majd emlékeztetett: az okp milánói kongresszusának politikai dokumentumában határozottan elkülönítette a katolikus tömegeket a kereszténydemokrata párttól. utalt arra, hogy a katolikus és keresztény mozgalmak képviselői már eddig is jelentős szerepet játszottak a párt különféle kezdeményezéseiben - a maffia-ellenes harcban, béketüntetésekben stb. - és közülük többet képviselőnek is jelölt az okp.

az okp demokratikus alternatíva-javaslatával minden olyan állampolgárhoz fordul, akik hívőként, vagy nem hívőként szükségét érzik, hogy visszaverjék a konzervatív erők támadását. ezek az erők olaszországba is szeretnék behozni Ronald Reagan és Margaret Thatcher „keserű orvosságát,,

az okp számít mindazok szavazatára, akik azt kívánják, hogy fordulat következzen be az ország kül- és belpolitikában, - írta végül Enrico Berlinguer.

kir/hn

09.03 200683 1719

ll

-.-

sk0020 4 230 mtik1022

berlinguer - de mita tv-vita /1.rész/

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1983. június 20. /mti/ - enrico berlinguer, az olasz kommunista párt főtitkára, valamint ciriaco de mita a kereszténydemokrata párt vezetője másfél órás televíziós vitát folytatott vasárnap este az olasz politika legfontosabb kérdéseiről: a társadalmi és politikai válságról, gazdasági problémákról, külpolitikáról és a kormányzövetség perspektíváiról.

a tv-vitában berlinguer rámutatott: a jelenlegi válságban kevésbé lényeges, hogy azt az évek óta egymással viszályban lévő koalíció tagjai közül melyik idézte elő. fontosabb az, hogy a kormányzövetség mérlegét mindaddig egyetlen párt sem vonta meg.

az okp főtitkára szerint a gazdasági és pénzügyi csőd semmiképpen sem indokolja a volt koalíció újjászerveződését: az 1979-ben 16 százalékos infláció ismét emelkedik, a 180 ezer milliárd líra adósság közel megkétszereződött, a 24 ezer milliárdos állami deficit 100 ezer milliárd felé közelít. eközben jelentősen csökkent az ipari termelés, s a négy év előtti másfél milliárd 2 millió 300 ezerre növekedett a teljes munkanélküliek száma.

de mita azt állította, hogy a válság nem csupán olasz jelenség, mindazonáltal a kereszténydemokrata párt „döntő jelentőségű politikai kérdésnek, tekintti az intézmények reformját, a kormányzás megjavítását. ugyanakkor annak a véleménynek adott hangot, hogy az okp „korlátai miatt, alkalmatlan az iparilag fejlett olaszország irányítására.

az okp főtitkára azt válaszolta, hogy ha a kereszténydemokraták elismerik az ország súlyos gondjait, akkor azzal lényegében beismerik a rendszer működési zavarait, korlátait, ám úgy tesznek, mintha egy idegen bolygóról érkeztek volna, holott a kormány meghatározó erejét képviselték., /folyt./

kir/hi már

09.10 200683 1825

--

sk0021 4 230 mtik1023

berlinguer - de mita - tv-vita /2.rész/

heves szópárbaj alakult ki a két pártvezető között a gazdasági fejlődés témakörében. de mita az „erőforrások összpontosítását jelentő mechanizmus, megteremtésében látná a gazdasági bajok orvoslását. berlinguer rámutatott, hogy a kdp elfogadta a gyárosok szervezetének téziseit, amely szerint a nemzetgazdaság minden bajáért a magas munkabér és a drágasági pótlék okolható, a válság terheit tehát a kdp a dolgozókra akarja hárítani.

berlinguer leszögezte: a kdp képtelen változtatni a 30 éve kialakított módszerén. kiszajátította az államot, az állampolgároknak nincsenek azonos jogaik, illetve ez attól függ, hogy „valaki a dc ernője alatt áll-e vagy sem.,,

a külpolitikai kérdések vitáját szinte teljes egészében az európai közép-hatótávolságu fegyverek témája töltötte ki.

az okp főtitkára hangsúlyozta, hogy a kereszténydemokrata irányításu kormány két súlyos hibát követett el: williamsburgban elfogadta a nato „földrajzi határainak, kiterjesztését és hozzájárult, hogy a genfi tárgyalások eredményétől függetlenül megkezdjék az amerikai rakéták rendszerbeállítását.

berlinguer aláhuzta: az okp nem kíván amerikai rakétákat látni comisóban, mert meg akarja előzni, hogy olaszország az atomfegyverek céltáblájává váljon. „de mi azt is hangoztatjuk: arra kell törekedni, hogy az ss-20-asok számát is csökkentésük., ezzel szemben a kereszténydemokrata párt „soha, semmiféle módon sem foglalt állást a különböző amerikai adminisztrációk álláspontjával szemben.,, leszögezte, mindaddig folytatni kellene a tárgyalásokat, amíg szükséges és erre, mint ismeretes, szovjet részről készség nyilvánul meg.

a műsorvezetőnek arra a kérdésére, hogy miképpen ítélik meg craxi 3 évre szóló kormánypaktum ajánlatát, illetve a kommunista párttal való együttműködés elutasítását, a kdp főtitkára azt válaszolta, hogy a szocialistákkal való megegyezés „igen nagy sikert jelentene a dc számára.,, berlinguer úgy nyilatkozott, hogy az oszp-kdp egyezség-ajánlattal craxi a szocialista párt megalázása felé tett lépéseket.

berlinguer kifejtette, hogy az új parlamentet a kommunisták centrista többség nélkül képzelik el. hozzátette: „olyannak, amelyben még a lehetősége sem merül fel a kereszténydemokrata - szociáldemokrata - republikánus - liberális koalíciónak.,,

kir/hi már

09.28 200683 2362

ll

--

sk0022 4 230 mtik1024

palesztin - fatah

damaszkusz, 1983. június 20. /afp/reuter/ - vasárnap éjjel összeült az el-fatah palesztin szervezet központi bizottsága damaszkuszban. a tanácskozáson - amely a szervezet forradalmi tanácsának e hétre várt ülését készíti elő - jasszer arafat elnökölt.

a hétfőn is folytatódó megbeszélés résztvevői a palesztin forradalom, ezen belül az el-fatah egységének fontosságát hangsúlyozták.

a tanácskozásról kiadott közlemény szerint a résztvevők a palesztin mozgalmon belüli viszonyról tanácskoztak és azokról a módszerekről, amelyek révén fejleszteni és erősíteni lehet ezeket a kapcsolatokat.

az el-fatah 73 tagu forradalmi bizottságának e hétre tervezett üléséről arafat elmondta, hogy azon részt kellene venniük a zendülők vezetőinek is. arafat reméli, hogy jelen lesz abu mussza, az engedelmességet megtagadó katonák vezére.

a hét végén ismét összetűzések voltak az arafathoz hű palesztin erők és a pfsz fő szervezete, az el-fatah lázadói, valamint más kisebb palesztin csoportok között.

arafat, csakugy, mint a wafa palesztin hírügynökség helyszíni jelentése, Libiát vádolta az összetűzések bujtogatásáért.

hírügynökségi jelentések szerint szombaton és vasárnap damaszkusztól keletre az egyik palesztin táborban volt lövöldözés.

sg fg

09.32 200683 1302

lé

-.-

sk0023 4 230 mtik1025

samir - levi - ehrlich

kairó, 1983. június 20. /mti/ - „izrael minden körülmények között átcsoportosítja libanonban lévő katonai alakulatait,, - jelentette ki jichak samir külügyminiszter.

samir, aki hétfőn a jeruzsálemi rádióknak nyilatkozott, azt mondotta, hogy az észak-izraeli körzetek és az izraeliek evakuálta libanoni területek biztonságáról „előzőleg mindenképpen gondoskodni fognak,, ezzel kapcsolatban elkészültek már a megfelelő tervek és konzultáció folyik mind a libanoni, mind pedig az amerikai vezetéssel.

„az egyesült államok nem rajong az izraeli tervért, de nem is ellenzi azt,, - jelentette ki samir. a külügyminiszter nem szólt arról, hogy hol húzódnak majd az új izraeli vonalak.

mose levi, a fegyveres erők vezérkari főnöke egy katonai szemleuton megerősítette az izraeli átcsoportosítás hírét. azt állította, hogy ebben mind a libanoni kormány, mind „más külső tényezők,, egyetértenek.

az „átcsoportosítás,, csak annyit jelent, hogy a libanonban lévő izraeli csapatok némileg hátrább, jobban védhető állásokba vonulnak. az izraeli kormányt nem utolsó sorban a hazai közvélemény kényszeríti egy ilyen lépés megfontolására: nyugtalanságokat keltenek ugyanis azok a libanonból érkező hírek, amelyek az izraeli emberveszteségek állandó növekedéséről számolnak be.

az „átcsoportosítás,, nem változtat lényegesen a helyzeten és nem jelent izraeli kivonulást. az egyesült államoknak főleg azért nem tetszik a terv, mert az izraeli csapatok hátrább húzódásával többek között az amerikai katonákra hárul majd a „rendfenntartás,, - ennek minden következményével együtt.

x x x x x

ehrllich

kairó, 1983. június 20. /mti/ - hétfőn, 67 éves korában meghalt szimha ehrllich izraeli miniszterelnök-helyettes és mezőgazdasági miniszter. a politikus hat nappal ezelőtt agyvérzést kapott.

lé

ehrllich a Likud-szövetségen belül a liberális párt politikusa volt és az 1977-ben kezdeményezett, nagy inflációt eredményező szabad devizapolitika híve. mint pénzügyminiszter ebbe bele is bukott. a kormányon belül a tavaly júniusi libanon elleni inváziót ellenző kisebbséghez tartozott.

pk/hn fg

10.46 200683 2225

--

sk0024 4 230 mtik1026

a vincennesi béke-ünnepség /1.rész/

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1983. június 20. /mti/ - átütő sikere volt annak a nagy béke-ünnepségnek, amelyet vasárnap rendeztek a párizs melletti vincennesben száz francia közéleti személyiség, köztük neves írók, művészek és tudósok felhívására. fél millió ember gyűlt össze az ország minden részéből, hogy hitet tegyen a francia tömegek békeakarataról, s a fegyverkezési verseny tárgyalások útján történő feltartóztatását követelje.

a vincennesi erdő egyik tisztásán rendezett ünnepélyen számos külföldi delegáció is részt vett. perez de cuellar ensz-főtítkárt tülín a franciaországi ensz-központ igazgatója képviselte. francia és külföldi művészek közreműködésével gazdag kulturális programot rendeztek. az egyes számok között külföldi vendégek szóltak a jelenlévőkhöz, beszámoltak az országukban folyó békeharcról.

a késő délutáni órákig tartó ünnepség résztvevői felhívást fogadtak el, amely hangsúlyozza:

egy évvel ezelőtt még csak százan voltunk, akik felhívással fordultunk a franciákhoz, hogy meghirdessük békevágunkat a fegyverkezés által fenyegetett világban. ma már százazrekre nőtt a számunk és minden nap tovább nő azok táborra, akik azt kiáltják: a békét akarjuk, mert szeretjük az életet.

le!

azt akarjuk, hogy vessenek véget a fegyverkezési versenynek, s ezért felhívással fordulunk minden kormányhoz és az egyesült nemzetekhez. azt kívánjuk, hogy a vezető hatalmak, keleten és nyugaton, végre az igazi tárgyalások útjára lépjenek, s franciaország is fennen hallassa hangját ennek érdekében. /folyt./

ds/hn már

11.23 200683 1628

--

sk0025 4 230 mtik1027

mondale - nbc

new york, 1983. június 20. /mti-taszsz/afp/ - walter mondale volt amerikai alelnök - aki már bejelentette, hogy indulni kíván az 1984-es elnökválasztáson - vasárnap állást foglalt amellet, hogy az egyesült államoknak és a szovjetunióknak megállapodást kellene kötnie a nukleáris fegyverzetek befagyasztásáról.

mondale az nbc tv-nek nyilatkozott és szót emelt a nukleáris fegyverkezések teljes és általános betiltásával kapcsolatos tárgyalások felujitása mellett.

az afp francia hírügynökség mondale szavait idézve azt írta, hogy a volt alelnök szerint a reagan-kormány közép-amerikai politikája „elkerülhetetlenül amerikai csapatok bevetéséhez,, vezet a térségben.

mondale úgy véli, hogy a jelenlegi kormányzat „kiszélesíti, amerikanizálja és katonai mederbe tereli a konfliktust,, közép-amerikában.

mondale úgy összegezte a térségre vonatkozó saját elképzeléseit, hogy csak akkor adna parancsot csapatok küldésére salvadorba, ha - mint mondta - a szovjetunió és kuba, „külön vagy együtt, jelentős támaszpont birtokába jutna a térségben,,.

pf sg fg

11.26 200683 1115

le!

--

sk0026 4 230 mtik1028

a vincennesi béke-ünnepség /2.rész/

legfőbb ideje, hogy megállítsák a halálos eszkalációt és megkezdjék a fegyverzet csökkentését. hallottuk a többi országból jött barátaink üzenetét: sehol sem szabad újabb fegyverekkel növelni a meglévők számát. meggyőződésünk: ma már olyan hatalmas mennyiségű fegyvert halmoztak fel keleten és nyugaton egyaránt, hogy senki sem nyerhet meg egy háborút. a békét azonban meg lehet nyerni. mi meg akarjuk nyerni a békét.

a béke-ünnepség résztvevői elhatározták, hogy delegációt küldenek genfba, s felhívják a tárgyalófeleket: tegyenek meg mindent a mielőbbi megegyezés érdekében, s hátrítsák el az újabb fegyverkezési verseny veszélyét.

a vasárnapi béke-ünnepség megrendezését franciaország 121 különböző politikai és társadalmi szervezete támogatta, köztük az fkp és a cgt, - a szocialista párt azonban nem csatlakozott hozzájuk. az ünnepség előtt a francia sajtó nagy része napokon át ellenséges hangú kampányt folytatott a békekezdeményezés ellen. most azonban a polgári sajtóorgánumok is megállapítják: a vincennesi ünnep nagy sikere azt bizonyítja, hogy a pacifista mozgalom immár franciaországban is képes hatalmas tömegeket mozgósítani.

a l, humanité, az fkp lapja hétfői vezércikkében hangsúlyozta: e demonstráció hatalmas erővel bizonyította, hogy a közvéleményt nyugtalansággal tölti el a fegyverkezési hajszák meggyorsulásának veszélye. egyesek eddig azt állították, franciaország alszik, de a vincennesi ünnepség bebizonyította, hogy ez nem igaz.

ds/hn már

11.28 200683 1539

del

--

sk0027 4 230 mtik1029

egyezmény

budapest, 1983. június 20. /mti/- a goszkoncert és az interkoncert vezetői moszkvában aláírták az 1984- 1985-ös évekre szóló magyar-szovjet művészcsere egyezményt. a megállapodás értelmében 1984-ben hazánkban vendégszerepel többek között jurij szimonov karmester, jevgenyij nyesztyerenko és jelena obrazcova, a világhírű operaénekesek, s a gruz kamarazenekar. a szovjet szórakoztató zenét a moszkvai ekszpressz-együttes és az aftograf együttes fogja képviselni.

1985-ben a szovjet művészek közül magyarországon vendégszerepel majd arvid janszonsz és jurij tyimirkanov karmester, a moszkvai virtuózok vlagyimir szpivakov hegedűművész vezetésével, igor ojsztrah hegedűművész, dmitrij alekszejev, rudolf kerer és emil gilelsz zongoraművész.

a magyar művészek közül szovjetunióbeli vendégszereplésen vesz részt ránki dezső, jandó jenő és kocsis zoltán zongoraművész, kóródi andrás, oberfrank géza és ligeti andrás karmester, az operaénekesek közül tokody ilona, takács klára és gulyás dénes, polgár lászló és miller lajos, kamaraegyütteseink közül a kodály-vonósnégyes és a takács-vonósnégyes valamint perényi miklós gordonkaművész és lehotka gábor orgonaművész. a magyar könnyűzenét a szovjetunióban a locomotiv gt, soltész rezső, kovács kati és a v,moto-rock együttes, a folkzenét pedig a bojtorján együttes fogja képviselni.

cz/hi már

12.44 200683 1373

--

sk0028 4 230 mtik1030

clara zetkin

berlin, 1983. június 20. /mti/ - kegyelettel emlékeztek meg a német demokratikus köztársaságban az ötven esztendeje elhunyt clara zetkinről, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom kiemelkedő egyéniségéről. szombaton birkenwerderben, a clara zetkin emlékműnél tartottak koszorúzási ünnepséget. a neues deutschland hétfőn hosszú cikkben méltatta zetkin forradalmi munkásságát.

pc

Clara Zetkin 1857-ben született, Németországban, falusi tanító gyermekeként. fiatalon ismerkedett meg a tudományos szocializmus tanaival, és 1878-ban lépett be a szociáldemokrata pártba. évtizedeken át odaadóan harcolt a nők egyenjogúságáért, vezetője volt a német és a nemzetközi proletár nőmozgalomnak. 1919. márciusában lett az újonnan alakult kommunista párt tagja. a fasizmus hatalomra jutásáig a Reichstag képviselője volt. aktív szerepet töltött be a III. internacionáléban, és ő volt a nemzetközi vörös segély elnöke.

élete utolsó napjait Moszkvában töltötte, ott hunyt el súlyos betegség után 1933. június 20-án. a Kreml falánál, a vörös téren temették el.

bj/hn

12.49 200683 1096

--

sk0029 4 230 mtik1031

spa:th nyilatkozata az mti-nek /1.rész/

Stuttgart, 1983. június 20. /mti/ - Lothar Spa:th, az NSZK-beli Baden-Württemberg tartomány miniszterelnöke, a nyugatnémet kormánykoalíció legerősebb pártja, a kereszténydemokrata unió /CDU/ elnökhelyettese, az alábbi nyilatkozatot adta a magyar távirati iroda Bonni tudósítójának, Föllinus K. Jánosnak:

kérdés: miniszterelnök ur, néhány héttel ezelőtt látogatást tett a Szovjetunióban. hogyan fogalmazná meg benyomásait?

válasz: Lényegében két tárgyalási téma érdekelt különösen. először az, amely a biztonsági kérdésekkel kapcsolatban jelentkezik a kelet-nyugati viszonyban. másodsorú pedig, gazdasági kapcsolataink fejlesztése. nem titok, hogy eltérő nézeteket vallunk a biztonsággal összefüggő problémák területén. bizakodóak vagyunk, s alkalom volt rá, hogy a szövetségi kancellár Julius Eeleji, Moszkvai látogatása előtt kifejtsem az új nyugatnémet kormány álláspontját. Kizárólag azért, mert nekünk nagy érdekünk fűződik hozzá, hogy a két nagyhatalom között folyó Genfi tárgyalásokon olyan megoldás szülessék, amely figyelembe veszi az NSZK érdekeit is.

ami a gazdasági kérdéseket illeti, létfontosságú érdekünk, azt hiszem mindkét oldalon, a gazdasági kapcsolatok további kiépítése. úgy látjuk, hogy a Szovjetunióban növekvő érdeklődés nyilvánul meg Baden-Württemberg középiparának termékei, mindenekezlött ipari

pc

berendezések, mezőgazdasági gépek stb. iránt. mi, a magunk részéről, erősíteni szeretnénk ezt az együttműködést. másfelől, a Szovjetunió legfontosabb nyersanyag-szállítóink közé tartozik. s természetesen, nő a szándék az iránt is, hogy kereskedjünk félkésztermékeinkkel és más ipari termékeinkkel. megbeszéltük azt az elgondolást, hogy Baden-Württemberg tartomány jövő ősszel ipari kiállítást rendez a Szovjetunióban a kapcsolatok és az információk bővítése céljából. rendkívül erős az a benyomásom, hogy ennek során nagy lehetőség kínálkozik kapcsolataink építésére.

kérdés: többséginek tekinthető ez az álláspont a keresztény uniópártokban? fejleszteni akarja az uniópártok képviselőinek többsége a gazdasági kapcsolatokat a Szovjetunióval? /folyt./

fkj/hi már

13.07 200683 2167

--

sk0030 4 230 mtik1032

spa:th nyilatkozata az mti-nek /2.rész/

válasz: teljes mértékben meg vagyok győződve arról, hogy az uniópártok mértékadó képviselői osztják ezt az álláspontot. természetesen, vannak véleménykülönbségek. de azt hiszem, hogy a nyugatnémet kormány Helmut Kohl vezetésével nagyon erőteljes próbálkozásokat fog tenni arra, hogy általában kiépítse a kapcsolatokat kelet-európai partnereinkkel. nem látok semmilyen ellentmondást e között és a között a tény között, hogy keleten és nyugaton különböző szövetségi rendszerekhez tartozunk. az a tény, hogy a szövetségi politikában elkötelezettek vagyunk, nem jelenti azt, hogy ne kellene mindent megtennünk az európai kapcsolatok, a kelet-nyugati kapcsolatok további fejlesztése érdekében. ez érvényes mind a gazdasági, mind a kulturális kapcsolatokra, valamint a vélemények, információk és látogatások cseréjére. meg fogják látni, hogy elsősorban Helmut Kohl kancellár nagy súlyt helyez a kapcsolatokra, amit Moszkvai látogatása is bizonyítani fog. ezt támasztják alá más tárgyalások is. egyáltalán nem áll szándékunkban, hogy ebben a kérdésben a korábbi kormányokhoz képest valamilyen formában visszalépjünk. ellenkezőleg, azokat a lehetőségeket is intenzíven ki akarjuk használni, amelyeket a szerződések kínálnak.

kérdés: szavaiból levonható-e az a végkövetkeztetés, hogy az NSZK és a Szovjetunió között még ebben az évben új, nagy üzletek megkötésére lehet számítani, például a szén-cseppfolyósítás területén?

pc

válasz: azt még nem tudom megítélni, hogyan alakul majd ez a határidőket illetően. az például azonban napnál világosabb, hogy a szén-cseppfolyósítási technológia területén lehetséges az együttműködés. mivel nekünk is létérdekünk fűződik ahhoz, hogy új lehetőségeket kutassunk fel az energiakitermelés- és felhasználás területén, például az üzemanyagoknál. minden további nélkül el tudok képzelni ilyen együttműködést. /folyt./

fkj/hi már

13.14 200683 1921

--

sk0031 4 230 mtik1033

spa:th nyilatkozata az mti-nek /3.rész/

kérdés: végül, mi a véleménye az nszk és Magyarország gazdasági együttműködéséről? milyennek látja e kapcsolatok jövőjét?

válasz: azt mondhatom, hogy optimista vagyok, mert véleményünk szerint a magyar népgazdaság nagyon jól fejlődik, és igen pozitívan alakult az elmúlt években a Magyarország és az nszk közötti kereskedelmi forgalom. többi között a kooperációk területén. néhány baden-württembergi ipari vállalatnál tudom, hogy nagyon messzemenő elképzelések formálódtak ki az együttműködésről, amit mi szeretnénk továbbfejleszteni. baden-württemberg éppen a közelmúltban részt vett a budapesti vásáron. kormányom gazdasági minisztere is ott járt.

belátható időn belül én is eleget teszek annak a meghívásnak, amelyet az önök kormányától kaptam. akkor tárgyalásokat folytathatunk arról, hogyan javíthatjuk meg a dolgok állását. azt hiszem, hogy Magyarország növekvő fontosságú gazdasági és kereskedelmi partner az nszk és különösen baden-württemberg számára.

fkj/hi már

13.19 200683 1047

pc

--

sk0032 4 230 mtik1034

második világháború - szovjet könyv

moszkva, 1983. június 20. /taszsz/ - a hitleri németország szovjetunió elleni támadásának közelgő 42. évfordulója előtt moszkvában megjelent „a második világháború története,, című sorozat 12. kötete.

a szovjet történészek által készített sorozat zárókötete több új adatot, összefüggést tartalmaz. egyebek között hangsúlyozza, hogy a fasiszta csapatoknak a szovjet-német fronton elszenvedett veszteségei négyszer akkoraak voltak, mint a nyugat-európai és a földközi-tengeri hadszíntereken együttvéve. azoknak az iparcikkeknek a mennyisége, amelyeket a szövetségesek a háború alatt a szovjetunióba szállítottak, nem haladta meg a szovjet üzemek ez idő alatti termelésének négy százalékát.

te mj pi

14.22 200683 0760

--

sk0033 4 230 mtik1036

mitterrand kamerumba utazott

párizs, 1983. június 20. /mti/ - mitterrand francia elnök hétfőn kétnapos látogatásra kamerumba indult. paul biya kameruni elnökkel folytatandó tárgyalásain egyrészt áttekintik az afrikai problémákat, másrészt a kétoldalú kapcsolatok kérdéseiről tárgyalnak.

az utóbbiak között első helyen az a probléma áll, hogy kamerunnak évek óta egyre növekvő deficitje van a kétoldalú kereskedelemben. franciaország kamerun legfontosabb gazdasági partnere, az ország behozatalának 44 százaléka tőle származik.

megvizsgálják annak lehetőségét is, hogy a kameruni tengerparton francia segítséggel földgáz-cseppfolyósító gyárat létesítsenek. a kameruni kormány azt szeretné, hogy ha franciaország olyan szerződést kötne kamerunnal földgáz vásárlásáról, mint amelyet algériával kötött, francia részről azonban egyelőre tartózkodást tanúsítanak ezen a téren.

ds ki

14.27 200683 0909

pc

--

kül

- 30 -

1983.06.20.

sk0034 4 230 mtik1037

palme - planinc

belgrád, 1983. június 20. /mti/ - jugoszláv-svéd kormányfői tárgyalások kezdődtek hétfőn belgrádban. olof palme miniszterelnök, aki vasárnap érkezett három napos hivatalos látogatásra belgrádba és milka planinc, a jugoszláv szövetségi végrehajtó tanács elnöke a kétoldali kapcsolatok áttekintése során elsősorban a gazdasági együttműködés kérdéseiről folytat eszmecsere.

a nemzetközi témák közül kiemelt figyelmet szentelnek a madridi találkozáson és a leszerelés problémakörének, különös tekintettel a semleges és el nem kötelezett országok ezzel kapcsolatos tevékenységére és együttműködésére. olof palme jugoszláviai látogatása idején felszólat az unctad belgrádban folyó hatodik ülészakán is.

kd/hn ki

14.31 200683 0751

--

sk0035 4 230 mtik1038

madrid - gonzález elutazott /lásd k1016 sz.anyagunkat/

madrid, 1983. június 20. /mti/ - felipe gonzález spanyol miniszterelnök, ronald reagan amerikai elnök meghívására, hétfőn délután háromnapos látogatásra az egyesült államokba utazott. kíséretében van fernando moran külügy-, valamint miguel boyer gazdasági miniszter.

a tervek szerint reagan és gonzález találkozájára kedden délelőtt kerül sor a fehér házban.

ky/th ki

14.36 200683 0448

pc

--

kül

- 31 -

1983.06.20.

sk0036 4 230 mtik1039

bartók-kodály - mexikó

mexikóváros, 1982. június 20. /mti/ - a mexikói bartók és kodály centenáriumi ünnepek befejezésül mexikóvárosban a múlt hét végén ünnepélyes keretek között felavatták bartók béla szobrát azon a téren, amelyet a több mint kétmillió lakosu cuauhtémoc kerületben a nagy magyar zeneszerzőről neveztek el. a bartók tér közelében - más zeneszerzők nevét viselő utcák mellett - utcát neveztek el kodály zoltánról.

a szoboravatáson és az utca névfelvétele alkalmából rendezett ünnepségen megjelentek a mexikói kormány, a főváros vezetői, a diplomáciai testület képviselői. jelen volt ifj. bartók béla, valamint sándor györgy, világhírű zongoraművész, bartók egyik közeli munkatársa is. a külügyminisztérium kulturális főigazgatója, luz del amo és a kerület polgármestere, carlos favre del rivero mondott ünnepi beszédet. dr. szabó károly nagykövet köszönetet mondott a mexikói kormánynak és a főváros vezetőinek a bartók szoborért és a tér, valamint a kodály utca elnevezéséért.

küm/im ki

14.42 200683 1035

--

sk0037 4 230 mtik1040

magyar-bolgár kapcsolatok - otecsesztven front

szófia, 1983. június 20. /mti/ - kommentárban méltatta a magyar-bolgár kapcsolatok fejlődését hétfői számában az otecsesztven front, a bolgár hazafias front lapja. marija necova írásában rámutatott, hogy a múlt heti, legfelsőbb szintű budapesti magyar-bolgár tárgyalások jelentőségét aláhuzta az elvek azonosságának megerősítése, a két népnek az a határozott szándéka, hogy a jövőben is aktívan és következetesen fáradozzon a szocialista közösség országai egyeztetett külpolitikájának megvalósításán.

a cikk méltatja a két ország gazdasági kapcsolatait, majd megállapítja: a bolgár párt és állami küldöttség magyarországi hivatalos baráti látogatása a két testvéri nép és ország őszinte barátságának valódi ünnepévé vált és új ösztönzést adott a szocialista internacionalizmus elvein alapuló sokoldalu kapcsolatok további gazdagításához.

ek/th ki

14.48 200683 0924

pc

--

sk0038 4 230 mtik1041

arany alma szuzdalnak

moszkva, 1983. június 20. /mti/ - a műemlékvédelemért járó tekintélyes nemzetközi elismerésben részesült hétfőn szuzdal, a moszkva közelében fekvő ősi orosz műemlékváros. a fíjet-nek, az idegenforgalmi írók és újságírók nemzetközi szövetségének vezetői nyújtották át a városnak a szervezet díját, az „arany almát”. szuzdal, a szovjetunió városai közül elsőként, a világ városai közül pedig tizenhatodikként, a kulturális emlékek megőrzéséért és restaurálásáért, turisztikai célokra történő felhasználásukért és turisztikai központ létrehozásáért kapta az elismerést.

a több mint 900 éves városban, a rosztov-szuzdali fejedelemség egykori székhelyén ma több mint hetven helyreállított és műemléki védelem alatt álló épület, vagy épüleategyüttes, s további százötven művészeti értékű ház van. a városban 24 állandó művészeti kiállítást tekinthetnek meg a látogatók. szuzdal az utóbbi néhány évben a szovjetunió egyik legjelentősebb, bel- és külföldön egyaránt ismert turisztikai központjává vált. a kisvárost, ahol az állandó lakosok száma még a harmincezret sem éri el, évente több mint egymillió ember keresi fel.

fl/im ki
14.51 200683 1171

--

sk0039 4 230 mtik1042

palesztin-fatah - tudósítói /1.rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. június 20. /mti/ - a hét végén másodszor vezetett fegyveres összecsapásokhoz a palesztinai felszabadítási szervezet legnagyobb tagszervezetében, az el-fatah soraiban kiobbant válság.

az abu szalah és abu musza vezette lázadók szombaton több mint ötórás tüzérségi harcot vívtak a kelet-libanoni bekaa-völgyben a jasszer arafathoz, a pfsz vb elnökéhez, az el-fatah vezetőjéhez hü erőkkal. a pfsz szóvivője szerint a lázadók oldalán egy libiai zászlóalj, valamint a népi front palesztina felszabadításáért-főparancsnokság elnevezésű szervezet egységei is részt vettek az ütközetben, amelynek három halottja és tíz sebesültje volt. a zendülők cáfolták a külső beavatkozás hírét.

pc

vasárnap a lázadók erőszakos uton ellenőrzésük alá vonták az el-fatah egyik sziriai, damaszkusz környéki táborát. a tábor visszafoglalására tett sikertelen kísérlet során fiával együtt megsebesült a pfsz egyik legmagasabb beosztású katonai vezetője, abu ziad ezredes.

jasszer arafat személyesen is libiára hárította a felelősséget a történetekért.

vasárnap éjjel damaszkuszban arafat elnökletével rendkívüli ülést tartott az el-fatah központi bizottsága azzal a céllal, hogy előkészítse a 73 tagú forradalmi tanács hétfő estére tervezett ülését.

szalah khalaf /abu ijad/, a el-fatah második embere kuvaiti sajtónyilatkozatában közölte, hogy a szervezet vezetősége a lázadók követeléseit figyelembe véve fontos reformok bejelentésére készül, de ha az ellenzék vezetői bojkottálják a forradalmi tanács ülését, akkor kizárják őket a szervezetből. /folyt./

bz/th ki
15.02 200683 1680

--

sk0040 4 230 mtik1043

salart-amerikai álláspont -warnke

washington, 1983. június 20. /taszsz/ - a reagan-kormányzatnak a hadászati fegyverek korlátozása és csökkentése kérdésében elfoglalt álláspontját bírálta paul warnke, az amerikai fegyverzetellenőrzési és leszerelési hivatal volt igazgatója.

a széleskörűen reklámozott új javaslatok, amelyekkel a fehér ház annak bizonyítására állt elő, hogy „rugalmasan viszonyul a genfi tárgyalásokhoz”, nem egyebek politikai ámitásnál - állapítja meg warnke a upi amerikai hírügynökség számára írt cikkében. az amerikai leszerelési szakértő egyebek között rámutatott, hogy az új javaslatok lényegében semmi újat nem tartalmaznak és egyenértékűek a szovjetunió egyoldalú leszerelésére vonatkozó követelésekkel. az egyesült államok - írja warnke - teljes cselekvési szabadságot tart fenn a maga számára azzal a céllal, hogy fölényre tegyen szert a szovjetunió felett. ezek az „indítványok”, - szögezi le warnke - lehetővé teszik washington számára, hogy meggyorsítsa a hadászati fegyverkészletek további felhalmozását célzó tervei megvalósítását.

te mj pi
15.05 200683 1104

pc

--

sk0041 4 230 mtik1044

palesztin-fatah - tudósítói /2.rész/

abu ijad az alábbi reformintézkedéseket ismertette: 1. újraértékelik a tavalyi libanoni háborút és felelősségre vonják a kötelességmulasztó tiszteket; 2. bizottságokat alakítanak az el-fatah katonai és strukturális átszervezésére; 3. különbizottságot hoznak létre a pénzügyek és szervezeti kérdések felügyeletére; 4. módosítják a központi bizottság és a forradalmi tanács összetételét; 5. megerősítik a kollektív vezetés elvét; 6. politikai nyilatkozatot tesznek közzé, amelyben a palesztin nemzeti tanács legutóbbi határozataival összhangban elvetik a reagan-tervet és újólá hitet tesznek a fezi békeprogram, valamint a brezsnyev-terv néven ismert szovjet rendezési javaslat mellett; 7. állást foglalnak a csoporton belüli lázadókkal való párbeszéd folytatása mellett; 8. kezdeményezik a pfsz külföldi irodáinak átszervezését.

bz/th ki

15.05 200683 0896

--

sk0042 4 230 mtik1045

orvosok az atomháboru ellen

amszterdam, 1983. június 20. /taszsz/ - hétfőn amszterdamban szekciókban folytatta munkáját az „orvosok a nukleáris háboru megelőzéséért”, elnevezésű nemzetközi mozgalom harmadik kongresszusa.

a világ több mint negyven országából érkezett orvosok és tudósok egy esetleges atomháborunak az emberek egészségére gyakorolt következményeit vitatják meg. az orvosoknak a tudományos tapasztalatcserével az a céljuk, hogy leleplezzék és eloszlassák a nato és a nyugati propaganda által terjesztett illuziókat, amelyek szerint a nukleáris háboru túlélhető.

az elmúlt években jelentősen megerősödött az orvosok atomháboru ellenes mozgalma - mondotta a taszsz tudósítójának nyikolaj bocskov, a kongresszus egyik szovjet résztvevője, a szovjetunió orvostudományi akadémiaja elnökségének főtitkára, az orvosgenetikai

pc

intézet igazgatója, az orvosok e kongresszusokon annak érdekében gyarapítják ismereteiket, hogy a politikusok és a föld egész lakossága elé tárhassák, milyen következményekkel járhat egy nukleáris háboru - jelentette ki a szovjet tudós.

pf mj pi

15.30 200683 1111

--

sk0043 4 230 mtik1047

rövid hírek

cseh kormány - változások

prága, 1983. június 20. /ctk/ - a cseh nemzeti tanács elnöksége hétfőn a cseh tervbizottság elnöke megbízatásából visszahívta stanislav razl-t, a cseh minisztertanács elnökhelyettesét, egyben zdenek krcha-t kinevezte miniszterelnökhelyettesnek és a tervbizottság elnökévé, frantisek sramek műszaki és építésügyi minisztert ugyancsak miniszterelnök-helyettesé nevezte ki.

ebert-alapítvány

bonn, 1983. június 20. /dpa/ - a friedrich ebert alapítvány hétfői rendkívüli közgyűlésén heinz kühn, volt észak-rajna-vesztfáliai miniszterelnököt választotta meg elnökének a májusban elhunyt alfred nau helyett. az elnökségbe beválasztották horst ehmkét, az spd parlamenti frakciójának helyettes vezetőjét. az alapítvány elsősorban a nemzetközi kapcsolatok tanulmányozásával és politikai képzéssel foglalkozik.

magyar grafikai kiállítás bogotában

bogota, 1983. június 20. /mti/ - „mai magyar grafika”, címmel harminc kortárs művét bemutató kiállítás nyílt június 16-án a bogotai nemzeti muzeumban, a kolumbiai kulturális intézet, a muzeum és a magyar nagykövetség közös védnöksége alatt. a megnyitó alkalmából vass miklós nagykövet koktélt adott, amelyen megjelent a művészeti élet számos képviselője. a kiállítást az ország több nagyvárosában is bemutatják.

kuba - amerikai rádióadó

pc

havanna, 1983. június 20. /mti/ - a kubai rádió es televízió meghívására amerikai rádióadók képviselőinek egy csoportja érkezett vasárnap havannába. az egyesült államokban élő etnikai kisebbségek számára sugárzó adók képviselői határozottan elítélték az amerikai kormányt az azt a tervét, hogy „radio marti”, néven kuba ellenes rádióadót hoznak létre az egyesült államokban.

ts küm im/ gó mj pi

15.56 200683 1771

--

sk0044 4 230 mtik1048

libanon-szíria

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. június 20. /mti/ - rasid karami volt libanoni miniszterelnök határozottan megcáfolta azt a jobboldali híresztelést, hogy szíria valamiféle szakadár libanoni ellenkormányt szándékozik felállítani az ellenőrzése alatt levő észak-libanonban és a bekaa-völgyben. a bejruti jobboldali sajtó előzőleg arról írt, hogy az izraeli-libanoni megállapodást elutasító vezetők - szolimán frangié volt köztársasági elnök, rasid karami volt miniszterelnök és valid dzsumblatt, a haladó szocialista párt elnöke - rövidesen bejelentik egy, a központi hatóságoktól független önkormányzat létrehozását, amelynek élén a részvételükkel megalakuló, helyi népi tanácsokra támaszkodó elnöki tanács állna.

az an-nahar című bejruti lap úgy értesült, hogy szaúd-arábiának sikerült előkészítenie a talajt a szíriai-amerikai párbeszéd júliusban várható újakezdéséhez. ez állítólag abból az üzenetből derült ki, amelyet fahd szaúdi király vasárnap intézett személyes megbízottja útján hafez asszad szíriai elnökhöz. az üzenetet bandar ben szultán herceg adta át, aki egyébként kormánya különmegbízottjaként szinte állandó jelleggel washingtonban tartózkodik. az értesülésnek ellentmond, hogy abdel halim khaddam szíriai külügyminiszter a múlt héten visszautasította a washingtoni látogatásra szóló meghívást. más források szerint a szaúdi herceg küldetése az el-fatah palesztin szervezet belső válságával függ össze.

ahmed iszkander ahmed szíriai tájékoztatási miniszter a monday morning című bejruti hetilapnak adott interjújában hangsúlyozta, hogy a libanonra kényszerített izraeli-amerikai megállapodást elutasító

pc

szíriai álláspontot semmiféle nyomás nem képes megváltoztatni. a szíriai csapatok mindaddig libanonban maradnak - tette hozzá -, amíg az izraeli megszálló erőket nem vonják ki feltétel nélkül libanon területéről és amíg nem érvénytelenítik a libanonra kényszerített izraeli-amerikai feltételeket.

bs/im ki
15.57 200683 1998

--

sk0045 4 230 mtik1049

tudósok a leszerelésért

róma, 1983. június 20. /taszsz/ - az atomfegyverek gyártásában az utóbbi években bekövetkezett minőségi ugrás lehetetlenné tesz mindenféle hatékony védelmet. ezért a katasztrófa elkerülésének egyetlen útja a háború kitörésének megakadályozása - mondotta sidney drell fizikus, amerikai professzor bolognában, a „leszerelésért küzdő tudósok tanácsa”, által szervezett nemzetközi találkozón.

az előadók többsége állást foglalt a fegyverkezési verseny ellen, rámutatva annak ésszerűtlenségére. aggodalmukat fejezték ki a közepes hatótávolságú amerikai rakéták nyugat-európai telepítésére vonatkozó nato határozattal kapcsolatban.

a találkozón felhívást fogadtak el, amelyben a résztvevők követelik a fegyverkezési verseny megszüntetését mind minőségi, mind mennyiségi területen.

ts mj pi

16.07 200683 0842

pc

--

kül

- 38 -

1983.06.20.

sk0046 4 230 mtik1050

ongy-15. nap /1.rész/

s. kovács ferenc. az mti tudósítója jelenti:

peking, 1983. június 20. /mti/ - pekingben hétfőn délután a 6. országos népi gyűlés ülészakán lezárult a fontos állami tisztségviselők megválasztásának, illetve a jelöltekre vonatkozó döntések meghozatalának szakasza: a központi /állami/ katonai bizottság elnökének, teng hsziao-pingnek ajánlása alapján döntöttek a bizottság tagjairól, a miniszterelnök, csao ce-jang jelölése alapján pedig a kormány összetételéről. megválasztották a legfelsőbb népi bíróság elnökét és kina főügyészét.

a kkp kb katonai bizottságának tagjai: je csien-jing, hsziung-hsziang-csien, nie zsung-csen és jang sang-kun, valamennyien bekerültek a központi /állami/ katonai bizottságba is, mégpedig mindnyájan alelnöki minőségben. őket egészíti ki jü csiu-li, a politikai főcsoportfőnökség vezetője, jang tö-cse, vezérkari főnök, csang aj-ping honvédelmi miniszter és hung hsziue-cse, a hadtáp főcsoportfőnökség vezetője. mindkét bizottság élén teng hsziao-ping áll.

az új összetételű kínai kormánynak 45 minisztere van. egy évvel a leépítések és összevonások után a miniszterelnökhelyettesek számát kettőről négyre emelték: van li és jao ji-lin mellett miniszterelnökhelyettes lett li peng és tien csi-jün. a tiz miniszterelnökhelyettesi rangú államtanácsos között három új van: vu hsziue-csien külügyminiszter, vang ping-csien, a pénzügyi tárca felelőse és szung ping, az állami tervbizottság minisztere.

a minisztériumok, vagy az azzal egyenrangú kormánybizottságok, főhatóságok számát kettővel bővítették. létrehozták az állambiztonsági minisztériumot /miniszter: ling jün/ és a legfőbb állami számvevőszéket /elnöke: jü ming-tao, korábban sanhszi tartomány kormányzója/. /folyt./

nc/th ki
16.11 200683 1772

pc

-. -

kül

- 39 -

1983.06.20.

sk0047 4 230 mtik1051

ongy-15. nap /2.rész/

a bővítésekkel és személycserékkel együtt összesen nyolc új minisztere van a kínai kormánynak. szung pinggen, ling jün-ön és jü ming-taon kívül új a közbiztonsági miniszter /liu fu-cse/, az igazságügyminiszter /cou jü/, a mezőgazdasági, állattenyésztési és halászati miniszter /hö kang/, az atomipari és az elektronikai tárca felelőse /csiang hsziung-hsziung, illetve csiang cö-min/. változatlanul csao ce-jang miniszterelnök a gazdasági rendszer átszervezésével foglalkozó állami bizottság miniszteri rangú vezetője az új kina szerint az új kormány összetételét az jellemzi, hogy személyi állományába „fiatalabb, szakképzett, hivatásos és politikailag kimagasló”, emberek kerültek.

új emberek vannak a legfelsőbb népi bíróság elnöki székében, illetve a főügyészi poszton is: cseng tien-hsziang és jang ji-csen.

nc/th ki

16.21 200683 0868

-. -

sk0048 4 230 mtik1052

eurorakéták - amerikai személyzet

washington, 1983. június 20. /mti-afp/ - a nato tervei szerint 1983 végétől nyugat-európában rendszerbe állítandó 464 manőverező robotrepülőgép kiszolgálására 20 ezer fős amerikai katonai- és polgári személyzet állomásozna nyugat-európában és a telepítési-karbantartási program évente egy milliárd dollárt emésztene fel - írta a the washington post hétfői számában.

a lap által idézett pentagon forrás szerint a családtagokkal együtt értendő 20 ezer főnyi személyzetet még a rakéták fogadása előtt nyugat-európába küldik.

a több mint négyszáz robotrepülőgépet összesen hat rakétatámaszponton helyezik el, nagy-britanniában két támaszpont, az nszk-ban, olaszországban, hollandiában és, belgiumban egy-egy támaszpont lesz. a bázisok kiépítése összesen 1,2 milliárd dollárba kerül, ebből 950 milliót az egyesült államok fedez, a fennmaradó költségeket a nato-szövetségesek állják.

4 16 95

1983.06.20.

a telepítés helyeinek kijelölése és az előkészítő építési munkálatok már befejeződtek mind az öt országban, így hollandiában és belgiumban is - idézte a lap az előkészületekkel kapcsolatban a pentagon vezetőit. mint ismeretes, ez utóbbi két ország kormánya hivatalosan még nem járult hozzá a telepítéshez.

a 464 manőverező robotrepülőgépen kívül 108 pershing-2-es rakétát is nyugat-európába telepítenek, amennyiben a genfi eurorakéta-tárgyalások nem hozzák meg a nato által kívánt eredményt.

pf mj pi

16.30 200683 1459

--

sk0049 4 230 mtik1053

fiterman - barbusse

párizs, 1983. június 20. /taszsz/ - a kelet és nyugat között fennálló erőegyensúlyt meg kell tartani, mert ez a béke megőrzésének alapja - mondta charles fiterman, a francia kommunista párt kb politikai bizottságának tagja, a kb titkára, közlekedési miniszter azon az ünnepségen, amelyet henry barbusse ismert francia író és békeharcos születésének 110. évfordulója alkalmából rendeztek.

rámutatott, hogy nem szabad szemeltetni az új fegyverzet gyártása és telepítése felett, mivel a már meglévő készletek is sokszorosán felülmulják a föld elpusztítására alkalmas mennyiséget. csak úgy mint barbusse idején, ma sincs időszerűbb feladat a fegyverkezési verseny megfékezésénél.

ts mj pi

16.31 200683 0735

--

Gj 16 98

1983.06.20.

sk0050 4 230 mtik1054

pápa - hétfő /1.rész/

varsó, 1983. június 20. /mti/ - lengyelországi látogatásának ötödik napján ii. jános páp pápa hétfőn délelőtt czestochowából poznanba utazott.

a város kulturparkjában felállított oltárnál, több tizezer hívő jelenlétében szabadtéri misét pontifikált, amelynek során boldoggá avatta az orsolya-nővérek apácarendjének egyik lengyel tagját.

szentbeszédében ii. jános páp a többi között arról szólt, hogy poznan és környéke a lengyel történelem során jelentős szerepet játszott a kereszténység, az állam és a lengyel kultúra fenntartása, megőrzése érdekében. mezőgazdasági jellegű vajdaságról lévén szó, beszédét ezuttal főként a parasztsághoz intézte.

a pápa látogatása során a következő állomás - hétfő délután - a dél-lengyelországi iparvidék központja: katowice, ahol az esti órákban tartanak ünnepséget.

a pápa mindenekeelőtt vallási jellegű, zarándokutnak minősített látogatása során eddig elhangzott beszédeiben több alkalommal tett olyan utalásokat, vagy kijelentéseket, amelyek megfigyelők egybehangzó véleménye szerint direkt politikai vonatkozásúak. mint vasárnap tartott nemzetközi sajtóértekezletén jerzy urban, a kormány szóvivője mondta, állami részről nem kívánják kommentálni ii. jános páp beszédeit. a lengyel rádió és sajtó viszont hétfőn a látogatás külföldi világviszhangjának keretében több, idevágó nyugati megnyilatkozást ismertetett. a varsói rádió római tudósítója például hétfőn beszámolt az olasz televízió kommentárjáról, amely szerint „a pápa sokkal inkább lengyelország primásaként, semmint az egyetemes katolikus egyház vezetőjeként beszél lengyelországban. /folyt./

kn/im ki
16.33 200683 1668

--

Gj 16 98

sk0051 4 230 mtik1055

pápa - hétfő /2.rész/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a hétfő délelőtti poznai beszédnek a parasztokhoz intézett részében a pápa hosszasan fejtegette a föld szeretetének szükségességét. a fő érve azonban a következő volt: „wyszynski bíboros 1981. április 2-án a „falusi szolidaritás,, képviselőinek azt mondta: ha a földet legalább fü növi be, akkor azt a legerősebb viharok sem egykönnyen tépik ki, még ha az a föld gyenge minőségű is. ám, ha a föld parlagon hever, akkor könnyű azt elvenni, elfoglalni. ... véssétek eszetekbe a nagy primásnak e végrendeletét,, /a résztvevők tapssal fogadták, hogy elhangzott a „falusi szolidaritás,, neve./ viszonylag röviden foglalkozott az 1956-os poznai eseményekkel, de azért megemlítette, hogy azok áldozatainak tiszteletére a városban emlékművet emeltek, amely előtt ő is térdet kíván hajtani. e szavait ismét nagy tapssal nyugtázták az egybegyűltek.

poznan és általában lengyelország kulturális hagyományait, örökségét méltatva azt mondta, hogy „a lengyel kultúra mindenekelett nyugat-európai ismérveket hordoz,,.

... kn/im ki

16.36 200683 1155

--

sk0052 4 230 mtik1056

stuttgarti csucs - francia és olasz visszhang

párizs/róma, 1983. június 20. /mti/ - a stuttgartban rendezett közöspiaci csucsértekezletet a hétfői francia lapok általában úgy értékelik, hogy azon tulajdonképpen elodázták a problémák megoldását, mert csak így lehetett elkerülni azt, hogy súlyos válság robbanjon ki a közösségen belül.

a les echos azt írja, hogy a tizek időnyerés céljából kétértelmű kompromisszumot fogadtak el. a problémák alapköve továbbra is a brit visszatérítési követelés marad: az angolok azt állítják, hogy feltétel nélkül kapták meg a stuttgartban számukra kiutalt összeget, a francia álláspont szerint viszont ezt ahhoz a feltételhez

ly- 16 56

kötötték, hogy anglia csak akkor fogja megkapni az év végén ezt az összeget, ha addig sikerül rendezni a közöspiaci költségvetés problémáit. ami pedig a stuttgartban kiadott politikai nyilatkozatot illeti, az csak üresen kongó szövegeket hangoztat, s ez éles ellentétben áll a tárgyalt súlyos problémákkal.

a le figaro hangsúlyozza: stuttgartban csak álcázták a problémákat, így sikerült elkerülni egy újabb válság kirobbanását. az ülészak a legnagyobb zürzavar közepette folyt le, s a végül megkötött kompromisszum „a kétértelműség mesterműve,,.

x x x

a stuttgartból hazatért amintore fanfani olasz miniszterelnök úgy nyilatkozott, hogy a közös piac csucsértekezletén „elkerülték a látványos szakítást,,.

a kormányelnök szerint olaszország ugyan elérte kitűzött célját, mert „az agrárpolitikát illető kompromisszum alapját az olasz vonal jelentette,, az olasz sajtó azonban nem osztja fanfaninak ezt a választási szempontból sem elhanyagolható optimizmusát.

a corriere della sera szerint „bizonytalan és félremagyarázható,, eredménnyel végződött az értekezlet, amelyen „a közösség ugyan nem mult ki, mint amitől tartottak, de nem is kapott olyan erőre, mint ahogy többen remélték,,.

a l,unitá arra hívja fel a figyelmet, hogy a kiadott közlemény fogalmazásából máris kitűnt: másképpen értelmezi fanfani, mint colombo, ám ennél lényegesebb, hogy „a kétértelmű kompromisszum bürokratikus nyakatekert fogalmazásából is előbukkan az angol-nyugatnémet megszorítások jobboldali irányvonala,,.

... ds kir/hn mj pi

16.42 200683 2238

--

g. 16 50

sk0053 4 230 mtik1058

usa—nicaragua

washington, 1983. június 20. /mti/ - reagan amerikai elnök hétfőn fogadta közép-amerikai különmegbízottját, richard stone-t, a fehér ház soron lévő lépéseinek megvitatása céljából. stone ez alkalommal számolt be a térségben tett kétértelmű, ismerkedő, körutjáról.

edward meyer tábornok, az amerikai szárazföldi hadsereg vezérkari főnöke egy vasárnapi nyilatkozatában ismét amerikai katonai beavatkozást sürgetett a térségben arra az esetre, „ha nicaragua megtámadná hondurast,„ mint ismeretes, az egyesült államok egy héttel ezelőtt újabb 120 katonai tanácsadót küldött hondurasba, az amerikai hadsereg vezetői pedig megerősítették, hogy repülőterek és más katonai létesítmények építéséről folynak tárgyalások a két ország között. meyer sürgette a fehér házat és a kongresszust, hogy teljesítse honduras minden katonai jellegű kérését. hasonlóképpen a fegyveres támogatás növelését kérte washingtonban a múlt hét végén alvaro magana salvadori elnök is, akit reagan legteljesebb egyetértéséről biztosított.

a the washington post hétfőn közzétette a pentagon titkos tervét nicaragua tengeri blokádjára. a terv szerint egy atommeghajtású repülőgép-anyahajóval az élen teljes flottát vezényelnének a nicaraguai partokhoz. a tervet még haig külügyminiszter dolgoztatta ki, s tavaly némileg megújították - jelenti a washingtoni lap, megjegyezve, hogy a reagan-kormány a blokáddal a nicaraguából salvadorba irányuló állítólagos fegyverszállításokat akarja megakadályozni, de ha nicaragua valóban fegyvereket szállít salvadorba, a szárazföldi ellátási vonalakat az amerikaiak, akár csak vietnamban, képtelenek lennének ellenőrzés alá vonni.

a vietnami eszkaláció rémképe lebeg walter mondale volt amerikai alelnök előtt is, aki az nbc televízió vasárnapi interjúműsorában kijelentette: szerinte elkerülhetetlen, hogy a reagan-kormány - közép-amerikai kudarcai miatt - ne érezze kényszerítve magát amerikai csapatok bevetésére a térségben.

mondale szerint az amerikai kormányzat „szélesíti,„ „amerikanizálja,„ és tovább „militarizálja,„ a salvadori háborút. mondale, aki a demokrata párt elnökjelöltségének egyik várományosa 1984-re, kijelentette: „annak hallatán, amit mondanak, s annak láttán, amit csinálnak, elkerülhetetlennek látszik, hogy csapatokat küldjenek oda,„

br/so ki

17.24 200683 2342

Nm

--

sk0054 4 230 mtik1059

vsz - külügyminiszter-helyettesek

berlin, 1983. június 20. /mti/ - tanácskozást tartottak hétfőn a német demokratikus köztársaság fővárosában a varsói szerződés tagállamainak külügyminiszter-helyettesei. a tanácskozást oskar fischer, az ndk külügyminisztere nyitotta meg. a külügyminiszter-helyettesek véleményt cseréltek az időszerű nemzetközi kérdésekről a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének prágában kiadott politikai nyilatkozata alapján.

magyar részről roska istván külügyminiszter-helyettes vett részt a tanácskozáson.

bj/th ki

18.15 200683 0577

--

sk0055 4 230 mtik1060

béke-világtalálkozó - sajtóértekezlet /1. rész/

flesch istván és szücs d. gábor, az mti tudósítói jelentik:

prága, 1983. június 20. /mti/ - a világ különböző békemozgalmi közötti nyílt párbeszéd a közös cselekvés előmozdításáért - ez jellemzi majd a prágai kulturpalotában kedd délelőtt megnyíló béke-világtalálkozó munkáját. a „találkozó a békéért, az életért, a nukleáris háború ellen,„ jelszóval sorra kerülő rendezvény az utóbbi évek legjelentősebb békemegmozdulása lesz - hangsúlyozták a találkozó előkészületeiről tartott hétfői sajtóértekezleten.

a hazai és a nemzetközi sajtó képviselőit tomas travnicek, a csehszlovák nemzeti front központi bizottságának alelnöke, a találkozó csehszlovák előkészítő bizottságának elnöke, edith ballantyne, a békéért és a szabadságért küzdő nők nemzetközi ligája főtitkára, valamint romes csandra a béke-világtanács elnöke tájékoztatta.

mint travnicek beszámolt róla, a háborúellenes és békemozgalmak prágai fórumára a világ 140 országából több mint 2500-an érkeznek. a küldöttek, vendégek és megfigyelők sorában számos jelentős politikai irányzat képviselteti magát: jelen lesznek például szocialista, szociáldemokrata, liberális, centrista, keresztény és kereszténydemokrata, forradalmi demokrata pártok, továbbá nemzeti

Nm

felszabadítási mozgalmak ismert képviselői, 104 befolyásos parlamenti képviselő. a csehszlovák fővárosba küldöttek érkeznek több mint száz nem kormányzintű nemzetközi szervezettől. a békeszervezetek és háboruellenes mozgalmak képviselőiben több mint kétszáz résztvevőt várnak. közöttük vannak a nukleáris fegyverzetek befagyasztását sürgető amerikai mozgalom, a freeze, a nyugatnémet „zöldek”, a brit háboruellenes nőmozgalom, a brit nukleáris leszerelésért küzdő mozgalom /cnd/ aktivistái. rajtuk kívül kimagasló tudósok, művészek, valamint egyházi, vallási személyiségek is eljöttek a prágai tanácskozásra.

kérdésekre válaszolva travnicek kijelentette: igaz, hogy sokan nem tudtak eleget tenni a nemzetközi előkészítő bizottság meghívásának, de válaszukban - két kivételtől eltekintve - azok is egyetértésükről és támogatásukról biztosították a béke-világtalálkozót, akik valamely oknál fogva nem lehetnek jelen. ez utóbbiak közé tartozott például edward kennedy amerikai szenátor is. /folyt./

fn/gr/so ki

18.16 200683 2318

--

sk0056 4 230 mtik1061

béke-világtalálkozó - sajtóértekezlet /2. rész/

a holland rádió tudósítójának kérdésére válaszolva travnicek kijelentette: a nyolcvan tagú csehszlovák delegáció összetételét a csehszlovák nemzeti front hagyta jóvá. a csehszlovák küldöttségben olyan személyek kaptak helyet, akik széles rétegeket képviselnek. az úgynevezett charta '77 csehszlovák ellenzéki csoport a társadalom semmilyen rétegét nem képviseli, tagjait nem választotta meg senki, és a szocialista csehszlovákiában nem képviselnek semmilyen társadalmi erőt, ezért nem tagjai a küldöttségnek sem.

romes csandra a sajtóértekezleten kiemelte: a résztvevők nagy száma, valamint az a tény, hogy a világ csaknem valamennyi országából ugyszólván minden társadalmi réteg és szakma képviselői ilyen széles körű találkozót tartanak, bizonyítja a háboruellenes erők világméretű aktivizálódását, vallhatnak eltérő politikai nézeteket, lehet eltérő a felfogásuk, a döntő az, hogy egyetértsenek a háborus veszély elhárításának szükségességében - hangoztatta csandra.

fn/so ki

18.19 200683 1055

Nun

--

sk0057 4 300 mtik1062

egk-csucs - szakszervezetek

brüsszel, 1983. június 20. /mti/ - az európai szakszervezeti szövetség hétfőn keményen elítélte, hogy a kormányfők stuttgarti tanácskozásukon képtelenek voltak összehangolt gazdasági és politikai intézkedéseket elfogadni a tömeges munkanélküliség enyhítésére, a gazdasági fellendülés ösztönzésére. „a csucsértekezlet képtelennek bizonyult arra, hogy elősegítse az összehangolt fellendülést. a munkanélküliség így tovább nő majd a közösségben, nyugat-európa elmulasztja a lehetőséget, amit a tengerentúli fellendülés kínál, - mutatott rá közleményében a nyugat-európai szakszervezetek szövetsége.

„Lehetetlen dolog, hogy a kormányfők három napon át csak a közösségi költségvetésről vitatkozzanak, ráadásul anélkül, hogy megoldásra jutnának. a közösség jövőjét igazán a gazdasági és társadalmi szövetségeknek az a széthullása fenyegeti, amit a tömeges munkanélküliség testesít meg, - hangoztatták a szakszervezetek, tömegmegmozdulásokat helyezve kilátásba követeléseik elfogadtatására.

mp/dj ki

18.29 200683 1051

--

sk0058 4 230 mtik1064

falls és lord carver a nato-rakétákról

brüsszel, 1983. június 20. /mti-reuter/ - a nato egyik vezető tisztségviselője szerint a nyugat csökkenthetné nukleáris fegyvertárát, anélkül, hogy ezzel csorbítaná elrettentő képességét. robert falls kanadai tengernagy, a nato katonai bizottságának elnöke, aki a hónap végén köszön le tisztségéről, a reuter hírügynökségnek nyilatkozva kijelentette: „ha a fegyverzetellenőrzési tárgyalások nem hoznak eredményt, akkor szükségessé válhat az egyoldalú csökkentés, különösen a hadszintéri nukleáris fegyvereknél, hiszen ezekből feltehetően többel rendelkezünk, mint amennyi szükséges.,,

a vezető nato-tiszt nem kérdőjelezte meg az új amerikai közepes hatótávolságú nukleáris fegyverek nyugat-európai telepítéséről hozott nato-határozatot, viszont reagan elnök „nulla változatának, koncepcióját „problematikusnak, minősítette.

Nun

kül

- 48 -

1983.06.20.

a tengernagy rámutatott, hogy a nato nem számíthat a közvélemény támogatására, ha túlzott mértékben a nukleáris fegyverekre hagyatkozik. ezért helytelenítette egyes politikusok harcias kijelentéseit egy nukleáris háború lehetőségéről.

falls véleményéhez hasonló nézeteket hangoztatott a múlt héten lord carver, aki a hetvenes években brit vezérkari főnök volt. brüsszeli beszédében „nevetségesen magasnak”, nevezte a nato szárazföldi telepítésű, interkontinentális ballisztikus rakétáinak számát és úgy vélekedett, hogy a tengeralattjárókon elhelyezett rakéták is biztosítanák a nyugat védelmét. az ilyen sok rakéta csak annak jeleként magyarázható, hogy a nyugat elsőcsapás-mérő képességre törekszik - szögezte le lord carver.

kj lb

18.44 200683 1643

.-

sk0059 4 230 mtik1065

perui letartóztatások

lima, 1983. június 20. /pl/dpa/ - a perui rendőrség vasárnap nagyszabású razzit rendezett az ötmillió lakosú fővárosban, limában. mintegy 550 embert tartóztattak le. helyi megfigyelők feltételezik, hogy a „fényes ösvény”, nevű szélsőséges gerillaszervezet tagjait és a velük kapcsolatot tartó személyeket vették őrizetbe.

előzőleg - szombaton este - a szükségállapot rendelkezéseire való hivatkozással letartóztatták isidoro gamarrát, a perui dolgozók általános szövetségének elnökét, aki éppen a prágába induló repülőgépre akart felszállni, hogy részt vegyen a prágai béke-világtalálkozón.

a perui rendőrség a 78 éves isidoro gamarrát, az 1981. és 1983. évi általános sztrájk szervezésében való részvétel ürügyén tartóztatta le.

ts lb ai

18.52 200683 0797

.-

kül

- 49 -

1983.06.20.

sk0060 4 230 mtik1066

kiállítás - prága

prága, 1983. június 20. /mti/ - a kedden kezdődő béke-világtalálkozó színhelyén, a prágai kulturpalotában hétfőn megnyílt a békéért, az életért, a nukleáris háború ellen című grafikai és plakátkiállítás. a nemzetközi újságíró szervezet által kezdeményezett, s az unesco és az ensz által támogatott bemutatóra huszonöt országból 270 pályamű érkezett. a nusz nagydíját a francia benn béke és igazság című unesco kiadású plakátja nyerte el. az első díjjal az ndk-beli kummert szabadságszobor című plakátját jutalmazták, a második díjat a szovjet rajev le a háburuval, a harmadik díjat pedig a nyugatnémet rambow nemzetközi irónap című plakátja kapta. a nusz különdíjával sós lászló és kemény éva „újságírók a békéért”, című művét tüntették ki. a prágai bemutatón kiállították kiss istván legyen béke című szobrát, valamint hincz gyula a béke csillaga és vigyázatok emberek című grafikáit.

fn/so ki

19.00 200683 0934

.-

sk0061 4 230 mtik1067

stuttgarti csucs - izrael - taszsz

moszkva, 1983. június 20. /taszsz/ - a közös piac stuttgarti csucsértekezletének résztvevői úgy döntöttek, hogy felújítják az izraelnek nyújtott gazdasági segítséget, és helyreállítják a személyi érintkezéseket az egk és izrael képviselői között.

a taszsz szovjet hírnökök szemleirója ezzel kapcsolatban emlékeztet arra, hogy az európai gazdasági közösség közvetlenül azután függesztette fel a gazdasági segítséget izraelnek, hogy tel-aviv egy évvel ezelőtt agressziót indított libanon ellen.

figyelmet érdemel az a tény, hogy a közel-keletről szóló nyilatkozatukban a „tizek”, vezetői évek óta most először nem bírálták izrael agresszív, terjeszkedő politikáját, amelyet a szomszédos arab országok ellen folytat.

a közös piac kormány- és államfői üdvözölték a libanoni-izraeli megállapodást, amely, ha megvalósítják, aláássa libanon függetlenségét, szuverenitását és területi sérthetlenségét.

Nm

1983.06.20.

az, hogy az állásfoglalás láthatóan részrehajló izrael iránt, nagymértékben annak a következménye, hogy washington példátlan nyomást gyakorol nyugat-európai partnereire.

a közös piac ezzel a döntéssel lényegében szolidaritást vállalt az egyesült államokkal, amely az amerikai-izraeli stratégiai szövetség keretében közel-keleti katonai jelenlétének erősítésére, valamint az arab népek politikai-gazdasági leigázására, imperialista diktátum alárendelésére törekszik.

te lb ai
19.04 200683 1461

-.-

sk0062 4 300 mtik1068 /taj/

csehszlovák kormányátalakítás

prága, 1983. június 20. /mti/ - gustáv husák csehszlovák köztársasági elnök hétfőn felmentette tisztségéből jaromír obzina belügyminisztert, josef nágr mezőgazdasági és élelmezési minisztert, michal stancel munka- és szociális minisztert és ladislav supka műszaki fejlesztési és beruházási minisztert.

a cskp központi bizottsága, valamint a csehszlovák nemzeti front elnökségének javaslatára jaromír obzinát megbizta a szövetségi műszaki fejlesztési és beruházási minisztérium irányításával. a köztársasági elnök vratislav vajnart belügyminiszterré, miroslav tomant mezőgazdasági és élelmezési miniszterré, miloslav bodát munka- és szociális miniszterré nevezte ki.

az új miniszterek hétfőn letették a hivatali esküt.

vratislav vajnar 1977 óta a cskp kb főtitkárának irodáját vezette. miroslav toman a cseh szocialista köztársaság mezőgazdasági és élelmezési minisztere, miloslav boda pedig a cskp központi ellenőrző és revíziós bizottságának elnökhelyettese volt.

gr/dj ki
19.05 200683 1040

Nm

-.-

1983.06.20.

sk0063 4 230 mtik1069

egyiptom—izrael

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. június 20. /mti/ - egyiptom még a hónap vége előtt helyreállítja teljes értékű diplomáciai viszonyát izraellel - közölték hétfőn kairóban. a külügyminisztérium szóvivője újságíróknak elmondotta, hogy június folyamán visszatér tel-aviv-i állomáshelyére szaad mortada egyiptomi nagykövet. a misszióvezetőt 1982 szeptemberében rendelték haza - mint akkor közölték: „konzultációra”. valójában egyiptom ezzel adta tanujelét nemtetszésének, amikor az izraeli megszállás alatt levő bejrutban izraeli segédlettel libanoni falangisták megtámadták és lemészárolták a szabrai és satilai menekülttáborok palesztin lakóit.

az egyiptomi kormány vezetői azóta többször kijelentették, hogy a nagykövet csak akkor tér vissza állomáshelyére, amikor az izraeliek kivonulnak libanonból. később ez annyiban módosult, hogy egyiptom a kivonulás határidejéhez ragaszkodott. ilyen határidő most sincs. a szíria irányában megkeményedett hangvételű egyiptomi sajtóból most arra lehet következtetni, hogy kairó - libanon izraellel kötött kapitulációs alkuját elfogadva - a paktumot elvető szíriát tartja felelősnek az izraeliek libanoni megszállásának folytatódásáért. egyiptom az egyezmény mellé állt.

a tavaly júniusban kezdődött libanoni események után izrael és egyiptom viszonya teljesen befagyott. az utóbbi időben azonban a két ország ismét élénkülő párbeszédet folytat.

pk/so ki

19.12 200683 1468

Nm

-.-

sk0064 4 300 mtik1070 /taj/

magyar-szovjet

moszkva, 1983. június 20. /mti/ - moszkvában hétfőn megnyílt a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság harmincadik ülészsaka.

az ülészsakon a magyar küldöttséget marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese, a bizottság magyar tagozatának elnöke, a szovjet delegációt nyikolaj talizin, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese, a szovjet tagozat elnöke vezeti.

fl/dj ki

19.36 200683 0468

--

sk0065 4 230 mtik1071

rövid hírek

usztyinov — diane

moszkva, 1983. június 20. /taszsz/ - dmitrij usztyinov marsall, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió honvédelmi minisztere hétfőn fogadta lansana dianét, a guineai népi és forradalmi köztársaság hadügyminiszterét. a baráti légkörű találkozáson a kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdéseket vitatták meg.

sevardnadze - portugália

lisszabon, 1983. június 20. /taszsz/ - a portugál kommunista párt központi bizottságának meghívására hétfőn lisszabonba érkezett az szkp kb küldöttsége, amelyet eduard sevardnadze, az szkp kb politikai bizottságának póttagja, a gruz kommunista párt kb első titkára vezet. a delegációt a repülőtéren alvaro cunhal, a portugál kommunista párt főtitkára fogadta.

szolidaritási gyűlés

lisszabon, 1983. június 20. /taszsz/ - a portugál főváros központi parkjában hétfőn többezres nagygyűlést rendeztek a salvador, nicaragua és guatemala népeivel való szolidaritás kinyilvánítására.

ausztráliai munkáspárt

canberra, 1983. június 20. /taszsz/ - az ausztráliai munkáspárt fővárosi szervezetének értekezlete követelte az ország területén lévő amerikai katonai támaszpontok felszámolását. az itt elfogadott határozat felszólítja a kormányt, hogy vizsgálja felül az ausztráliai katonai szerződést, s végső soron vonja ki ausztráliát az egyesült államokhoz fűződő katonai szövetségből.

gyémántrablás

london, 1983. június 20. /upi/ - mintegy 4 millió font értékű csiszolatlan nyersgyémántot rabolt el hétfőn egy öttagú banda london egyik elegáns ékszerüzletéből. a scotland yard szerint az álarcos fegyveresek igen jól tájékozottak lehetnek, mert pontosan tudták, mit keresnek a páncéltéremben, amit az egyik, pisztollyal sakkban tartott alkalmazott nyitott ki nekik.

geodéziai kongresszus

szófia, 1983. június 20. /mti/ - 60 ország csaknem 1500 geodétájának részvételével hétfőn szófiában megnyílt a nemzetközi geodéziai szövetség xvii. kongresszusa. a szövetség vezetőségének 1984-ig bulgária a székhelye. a következő napokban a plenáris üléseken és kilenc bizottságban 300 előadás hangzik el a geodézia és a kartográfia témaköréből.

kj-ék ai

19.38 200683 2188

--

sk0066 4 300 mtik1073

pozsgay - megérkezés

prága, 1983. június 20. /mti/ - hétfőn este megérkezett prágába az a magyar küldöttség, amely pozsgay imrének, a hazafias népront országos tanácsa főtitkárának vezetésével részt vesz a prágai béke-világtalálkozáson. a delegáció fogadására a repülőtéren megjelent kovács béla, a magyar népköztársaság prágai nagykövete.

fn gr/dj ki

19.42 200683 0370

--

sk0067 4 230 mtik1074

abe sintaro sajtóértekezlete

tokió, 1983. június 20. /mti-reuter/ap/upi/ - japánnak a kereskedelmi partnereivel való újabb surlódások elkerülése végett lépéseket kell tennie importja növelésére, és ily módon kell hozzájárulnia a világgazdaság egészségének helyreállításához - mondotta abe sintaro japán külügyminiszter tokióban hétfőn tartott sajtókonferenciáján.

a külügyminiszter egy héttel az asean-országok külügyminisztereinek bangkoki találkozója előtt körvonalazta japán gazdasági segélypolitikáját. utalt arra, hogy japán továbbra sem szándékozik segélyben részesíteni vietnamot.

a szigetország 1979-ben, a kambodzsának nyújtott katonai segítségnyújtás után vonta meg a gazdasági segélyt vietnamtól, és leállította a korábban tervezett segélyek folyósítását is. tokiónak a három indokínai országgal szembeni differenciált politikáját tükrözi, hogy japán a jövőben is nyújt - bár csekély - gazdasági segélyt a vietnammal szomszédos laosznak.

a szovjetuniót illetően abe a kapcsolatok alapvető javítását továbbra is japán elfogadhatatlan területi követeléseinek kielégítéséhez kötötte. ezt most megtoldotta azzal a kijelentéssel is, hogy a szovjet ss-20 rakéták ázsiai telepítése miatt „nagy nyomás nehezedik japánra,,.

x x x

a jomiuri simbun című lap jelentése szerint a japán nemzetvédelmi hivatal az 1984-es pénzügyi évre a katonai kiadások 8,4 százalékos emelését sürgeti. mint a taszsz szovjet hírgyűnökség jelenti, a japán tömegtájékoztatási eszközök felhasználásával a nemzetvédelmi hivatal most a közvélemény és a parlamenti képviselők megdolgozására törekszik. azt állítja, hogy a japán védelmi erőik felszerelése „reménytelenül elavult,,. jövőre 20-30 százalékkal nő a külföldi haditechnika vásárlására fordított összeg. a japán fegyveres erőik részére amerikai gyártmányú f-15 és f-16 típusu harci gépeket, p-3c tengeralattjáró-elhárító repülőgépeket, páncélosokat, rakétákkal felszerelt torpedórombolókat, tengeralattjárókat, patriot-rakétákkal működő légvédelmi rendszereket szereznek be.

szi lb ai
20.01 200683 2067

Nuu

--

sk0068 4 230 mtik1075

szovjet távirat kínai vezetőknek

moszkva, 1983. június 20. /taszsz/ - a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége üdvözlő táviratot küldött li hszen-niennek a kínai népköztársaság elnökévé történt megválasztása alkalmából.

a táviratban a szovjet vezető testület meggyőződését fejezi ki, hogy a szovjet-kínai kapcsolatok normalizálása és javítása megfelel a két ország népei alapvető érdekeinek.

a legfelsőbb tanács elnöksége ugyancsak táviratban üdvözölte peng csent a kínai parlament állandó bizottsága elnökének tisztségére történt megválasztása alkalmából.

a szovjetunió minisztertanácsa táviratában tolmácsolta jókívánságait csao ce-jangnak miniszterelnökké történt újbóli kinevezése alkalmából.

szi lb ai
20.25 200683 0752

--

sk0069 4 230 mtik1076

chile - letartóztatás

santiago/washington, 1983. június 20. /afp/taszsz/ - hivatalos források szerint a chilei fővárosban hétfőn letartóztatták hugo estivalést, a rézbányászok szövetségének ideiglenes elnökét, aki egyben az országos szakszervezeti tanács elnöki tisztét is ellátta ideiglenes jelleggel. a hatóságok a szakszervezeti vezetőt „sztrájkra való felbujtással,, vádolják.

mint ismeretes, rodolfo seguel - aki az országos tanács és a rézbányászok szövetségének elnöke - a hatóságok a múlt szerdán letartóztatták. (szakszervezeti

chile négy legnagyobb rézbányája közül háromban 13 ezer dolgozó sztrájkol, s küszöbön áll a döntés arról, hogy a tizezer embert foglalkoztató negyedik bánya is csatlakozzék az akcióhoz.

rp-kj lb ai

20.28 200683 0756

Nuu

--

sk0070 4 230 mtik1077

közel-kelet

bejrut, damaszkusz, tel-aviv, 1983. június 20. /wafa/ap/upi/ - jasszer arafatnak, a pfsz vezetőjének támogatására szólítottak fel hétfőn az izrael által megszállt ciszjordániában és a gáza-övezetben működő palesztin diákszervezetek és közintézmények képviselői, valamint egyes városok polgármesterei. közös nyilatkozatukban felhívták a palesztin harcosokat - köztük az arafat ellen lázadókat - és az egész palesztin népet, hogy egyesüljenek „jasszer arafat törvényes vezetése mögött,,.

x x x

ismeretlen tettesek hétfőn merényletet hajtottak végre az észak-libanoni tripoliban szíriai katonák ellen. három tiszt, köztük két ezredes, továbbá négy közkatona vesztette életét a támadásban. a környéket ellenőrző szíriai alakulatok lezárták az utakat.

tripoliban régóta véres harcok folynak a szíriával szemben álló és a szíria-párti fegyveresek között. a múlt héten szíria-barát fegyveresek tizenhat embert öltek meg tripoli utcáin.

szi lb szi
20.36 200683 0988

--

sk0071 4 230 mtik1078

challenger - 2.

kennedy űrközpont, 1983. június 20. /mti-reuter/ap/upi/ - hétfőn a harmadik napja föld körül keringő challenger amerikai űrrepülőgép öttagnu legénysége tudományos és műszaki kísérletekkel foglalkozott.

kísérleteik többsége különböző anyagok - nagy tisztaságú gyógyszerek és fémek - előállítására vonatkozik, ezekből hatot az nszk kutatás- és technológiaügyi minisztériuma, hármat a nasa, az amerikai országos űrhajózási hivatal, kettőt pedig az európai űrkutatási hivatal rendelt meg.

Nm

a legénység hétfőn a földön megszokottnál kisebbre csökkentette a légnyomást a challenger kabinjában, hogy kipróbálja, hogyan bírják maguk az űrhajósok, valamint a berendezések ezeket a körülményeket. a kísérlet - sikere esetén - lerövidítheti az időt, ami ahhoz szükséges, hogy az űrséta előtt az asztronauták alkalmazkodjanak a világűrbeli viszonyokhoz.

hg lb ai
20.49 200683 0896

--

sk0072 4 230 mtik1079

portugál kormányprogram

lisszabon, 1983. június 20. /mti-ap/dpa/ - mario soares szocialistapárti portugál miniszterelnök hétfőn a parlament elé terjesztette koalíciós kormányának programját. ennek gerincét a gazdaság- és pénzügyi politika pontjai alkotják.

a kormányfő másfél éves „szükségprogramot,, jelentett be, amelynek végrehajtása elkerülhetetlenül csökkenteni fogja az életszínvonalat. a súlyos gazdasági válság leküzdése érdekében pénzügyi áldozatokot kell hozni - hangoztatta soares, a nemzeti érdekekre való hivatkozással együttműködésre szólítva fel a szakszervezeteket, a munkaadókat és a politikai pártokat.

portugália külföldi adósságállománya több mint 13 milliárd dollár. az infláció évi rátája 20 százalék.

a program külpolitikai része hitet tesz az európai gazdasági közösségbe való mielőbbi belépés mellett, kilátásba helyezi a portugál fegyveres erők korszerűsítését és a nato-ba való még erősebb integrálását, s az ország területén lévő amerikai támaszpontok bérleti szerződésének meghosszabbítását.

megfigyelők nem tartják kétségesnek a kormányprogram elfogadását, hiszen a szocialista párt és koalíciós partnere, a centrista polgári szociáldemokrata párt együttesen kétharmados többséggel rendelkezik a törvényhozásban.

kj lb ai
20.58 200683 1294

Nm

--

sk0073 4 230 mtik1080

pápa - katowice

varsó, 1983. június 20. /mti/ - a katolikus egyházfő hétfőn késő délután a legnagyobb lengyel iparvidék központjában: katowicében járt. a város repülőterén - ahova helikopterrel érkezett - pontifikált misét és mondott beszédet több tízezer hívő előtt. az eseménynek különös jelentőséget adott az a tény, hogy 61 évvel ezelőtt éppen ezen a napon egyesült az anyaországgal /a helybéli lakosság háromszori felkelése után/ felső-szilézia, amelynek központja katowice.

szentbeszédében a pápa a munkásság legkülönfélébb problémáival, köztük az érdekképviselettel - így a szakszervezetekkel is - foglalkozott.

a katolikus egyházfő a program szerint kedden wroclawba, majd az opolei vajdaságban levő szent anna-hegyre látogat. mindkét helyszínenk olyan szempontból van jelentősége, hogy a nyugatnémet revansista megnyilatkozásokban az utóbbi időben kiemelt helyen szerepeltek.

kn/so ai

21.54 200683 0927

--

sk0074 4 230 mtik1083

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0039-ig
budapest, 1983. június 20. /mti/

sk0001 pershing-2 - sikertelen próba
sk0002 meghalt az enola gay másodpilótája
sk0003 papandreu - amerikai támaszpontok
sk0004 chile - belpolitika
sk0005 közös piac - britek
sk0006 challenger
sk0007 kohl-látogatás - szovjet bejelentés
sk0008 iglesias-nyilatkozat
sk0009 camorra
sk0010 ghana - puccskisérlet

Nuu

sk0011 izraeli orvossztrájk
sk0012 begin amerikai utjáról
sk0013 indiai zavarások
sk0014 spanyol-usa /1. rész/
sk0015 franciaország - új-zéland
sk0016 spanyol-usa /2. rész/
sk0017 japán-kína
sk0018 egk-visszhang
sk0019 katolikus választók - berlinguer
sk0020 berlinguer-de mita - tv-vita /1. rész/
sk0021 berlinguer-de mita - tv-vita /2. rész/
sk0022 palesztin-fatah
sk0023 samir - levi - ehrlich
sk0024 a vincennesi béke-ünnepség /1. rész/
sk0025 mondale - nbc
sk0026 a vincennesi béke-ünnepség /2. rész/
sk0027 egyezmény
sk0028 clara zetkin
sk0029 spa:th nyilatkozata az mti-nek /1. rész/
sk0030 spa:th nyilatkozata az mti-nek /2. rész/
sk0031 spa:th nyilatkozata az mti-nek /3. rész/
sk0032 második világháború - szovjet könyv
sk0033 mitterrand kamerunba utazott
sk0034 palme-planinc
sk0035 madrid - gonzález elutazott /lásd sk0014. sz. anyagunkat/
sk0036 bartók-kodály - mexikó
sk0037 magyar-bolgár kapcsolatok - otecsesztven front
sk0038 arany alma szuzdalnak
sk0039 palesztin-fatah - tudósítói /1. rész/
ai/so

21.55 200683 1634

--

sk0075 4 800 mtik1082

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0040-sk0067-ig
budapest, 1983. június 20. /mti/

sk0040 salart - amerikai álláspont - warnke
sk0041 palesztin-fatah - tudósítói /2. rész/
sk0042 orvosok az atomháború ellen
sk0043 rövid hírek: prága: cseh kormány - változások

Nuu

bonn: ebért-alapítvány
 bogota: magyar grafikai kiállítás bogotában
 havanna: kuba - amerikai rádióadók

sk0044 libanon-szírnia
 sk0045 tudósok a leszerelésért
 sk0046 ongy-15. nap /1. rész/
 sk0047 ongy-15. nap /2. rész/
 sk0048 eurorakéták - amerikai személyzet
 sk0049 fiterman - barbusse
 sk0050 pápa - hétfő /1. rész/
 sk0051 pápa - hétfő /2. rész/ /szerk. táj.!/

sk0052 stuttgarti csucs - francia és olasz visszhang

sk0053 usa - nicaragua

sk0054 vsz - külügyminiszter-helyettesek

sk0055 béke-világtalálkozó - sajtóértekezlet /1. rész/

sk0056 béke-világtalálkozó - sajtóértekezlet /2. rész/

sk0057 egk-csucs - szakszervezetek

sk0058 falls és lord carver a nato-rakétákról

sk0059 perui letartóztatások

sk0060 kiállítás - prága

sk0061 stuttgarti csucs - izrael - taszsz

sk0062 csehszlovák kormányátalakítás

sk0063 egyiptom - izrael

sk0064 magyar-szovjet

sk0065 rövid hírek:

moszkva: usztyinov - diane
 lisszabon: sevardnadze - portugália
 lisszabon: szolidaritási gyűlés
 canberra: ausztráliai munkáspárt
 london: gyémántrablás
 szófia: geodéziai kongresszus

sk0066 pozsgay - megérkezés

sk0067 abe sintaro sajtóértekezlete

so/ai

21.56 200683 1785

Nw

sk0076 4 800 mtik1084

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0068-sk0076-ig
 budapest, 1983. június 20. /mti/

sk0068 szovjet távirat kínai vezetőknek

sk0069 chile - letartóztatás

sk0070 közel-kelet

sk0071 challenger - 2.

sk0072 portugál kormányprogram

sk0073 pápa - katowice

sk0074 tartalomjegyzék /1. rész/

sk0075 tartalomjegyzék /2. rész/

sk0076 tartalomjegyzék /3. rész/

so/ai

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor

szerkesztették: fodor györgy

márkus gyula

pirityi sándor

kis csaba

ambrus istván

- v é g e -

21.57

200683 0836

Nw

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kindja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/X

Külföldi hírek

budapest, 1983. június 21.

kü l

k e d d

sk0001 4 230 mtik1003

madridi tárgyalás

madrid, 1983. június 21. /ap/ - nem kevesebb, mint négy és félezer évi börtönbüntetés kiszabását kérte az ügyész arra a tizenkét vádlottra, akik 1981. májusában megpróbálták kirabolni egy barcelonai bankot. a tárgyalás hétfőn kezdődött meg a madridi bíróságon.

két évvel ezelőtt tizenhárom fegyveres tört be a barcelonai bankba - alig két hónappal azután, hogy antonio tejero alezredes vezetésével csaknem háromszáz csendőr hatolt be a spanyol parlamentbe. a politikai indíttatású cselekmény annyiban függ össze a bankrablási kísérlettel, hogy a fegyveresek követelték a puccskísérlet miatt letartóztatott négy katonai vezető - köztük tejero - szabadon bocsátását is.

a bankrablás sem sikerült. a fegyveres csoport harminchét órán át tartott tusként fogva a bank épületében kétszázhatvanhárom embert. végül a drámának a spanyol rendőrség terrorellenes osztaga vetett véget. megrohmozta a bankot: egy fegyverest megölt, s a tuszokat kiszabadította.

ll

